

KEVÄTKOKOUSASIAKIRJAT VÄRMÖTESHANDLINGAR

4.4.2024

Suomen Kansanopistoyhdistys
Finlands Folkhögskolförening

An abstract graphic design in the bottom right corner of the cover. It consists of several thick, light pink lines that intersect to form a series of overlapping, curved shapes, resembling a stylized flower or a modern logo. The lines are smooth and have a consistent thickness.

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry:n kevätkokous 4.4.2024 klo 16.00

Kevätkokousasiakirjat

Sisällys

- Kevätkokouskutsu
- Kallelse till vårmöte
- Esityslista
- Esitys toimintakertomukseksi vuodelta 2023
- Tilinpäätösasiakirjat 2023
 - Tilinpäätös
 - Tilintarkastuskertomus
 - Toiminnantarkastuskertomus

KEVÄTKOKOUSHUTSU 4.4.2024

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry:n kevätkokous pidetään Rehtoripäivien yhteydessä torstaina 4.4.2024 klo 16.00 alkaen JHL-opistolla (Sörnäisten rantatie 23, Helsinki).

Suomen Kansanopistoyhdistyksen sääntöjen mukaisesti yhdistyksen jäsenyhteisöä voi yhdistyksen kokouksessa edustaa jäsenyhteisön valtuuttama henkilö (2§). Jäsenyhteisön valtuuttamalla edustajalla on yksi ääni (7§). Yhdellä henkilöllä voi olla useamman ylläpitäjän valtuutus. Äänioikeuden voi osoittaa valtakirjalla tai pöytäkirjan otteella.

Kevätkokouksen järjestelyjen helpottamiseksi pyydämme ystävällisesti, että toimittaisitte valtakirjanne jo etukäteen yhdistyksen toimistoon viimeistään 29.3.2024 joko postitse (Annankatu 12 A 18, 00120 Helsinki) tai mieluiten skannattuna sähköpostitse osoitteeseen toimisto@kansanopistot.fi. Emme voi taata, että tämän jälkeen toimitetut valtakirjat tulevat mukaan kevätkokoukseen. Ottakaa siis varmuuden vuoksi valtakirja mukaan. Valtakirjan voi esittää vielä kokouspaikalla, mutta ruuhkien välttämiseksi suosittelemme käyttämään edellä mainittua menettelyä. Jokaisen valtuutetun tulee henkilökohtaisesti noutaa numeroitu äänestyskorttinsa Kansanopistoyhdistyksen infopisteeltä ennen vuosikokousta. Kutsun liitteenä valtakirjapohja.

Kevätkokouksen materiaali on luettavissa noin kaksi viikkoa ennen kokousta tämän [linkin](#) kautta.

VÄRMÖTESKALLELSE 4.4.2024

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry:s vårmöte hålls i samband med Rektorsdagarna torsdagen den 4 april 2024 kl. 16.00 i JHL-institutet (Sörnäs strandväg 23, Helsingfors).

I enlighet med Finlands Folkhögskolföreningens nuvarande stadgar kan en av medlemsorganisationen befullmäktigad person representera föreningens medlemsorganisation på föreningens möten (2§). Den av medlemsorganisationen befullmäktigade representanten har en röst (7§). En person kan vara befullmäktigad av flera medlemsorganisationer. Rösträtten kan bevisas med fullmakt eller utdrag ur protokoll.

För att underlätta arrangemangen under vårmötet ber vi er vänligen leverera era fullmakter redan på förhand till föreningens kansli antingen per post (Annegatan 12 A 18, 00120 Helsingfors) eller helst skannad per e-post till adressen kansli@folkhogskolor.fi, senast den 29.3.2024. Vi kan inte garantera att fullmakter som skickats efter detta datum hinner beaktas i tid för vårmötet, så ta dem med er för säkerhets skull. Fullmakten kan presenteras ännu på mötesplatsen, men för att undvika köer rekommenderar vi er att skicka den på förhand. Varje befullmäktigad ska personligen hämta sitt numrerade röstkort från Folkhögskolföreningens infopunkt innan vårmötet. En blankett för fullmakten bifogas.

Värmötesmaterialet finns att läsa via denna [länk](#) cirka två veckor innan mötet.

Helsingissä/i Helsingfors 6.3.2024

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry:n kevätkokous
JHL-opistossa, Sörnäisten rantatie 23, Helsinki
4.4.2024 klo 16.00

Esityslista

1. Kevätkokouksen avaaminen
2. Kokousvirkailijoiden vaali
 - 2.1 Puheenjohtajat
 - 2.2 Sihteeri
 - 2.3 Pöytäkirjantarkastajat
 - 2.4 Ääntenlaskijat
3. Kevätkokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
4. Esityslistan hyväksyminen työjärjestykseksi
5. Ilmoitusasiat
6. Toimintakertomus vuodelta 2023
7. Yhdistyksen tilinpäätös vuodelta 2023 ja tilin- ja toiminnantarkastajien lausunnot.
8. Tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen hallitukselle ja muille tilivelvollisille
9. Muut hallituksen esittämät asiat
10. Kokouksen päättäminen

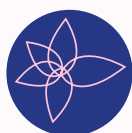
SUOMEN KANSANOPISTOYHDISTYS
– FINLANDS FOLKHÖGSKOLFÖRENING RY

TOIMINTAKERTOMUS 2023

Sisällys

1.	Esipuhe	3
2.	Yhdistyksen strategia ja kansanopistojen tulevaisuuskuvat	4
3.	Edunvalvonta- ja vaikuttamistyö	6
4.	Kehittämistoiminta ja kansanopistojen yhtenäisyys	13
5.	Viestintä, kampanjat ja kansanopistojen tunnettuus	15
6.	Kansainvälinen toiminta	16
7.	Yhdistyksen hallinto, henkilöstö ja talous	17
	Toimintavuosi 2023 pähkinäkuoressa	20
	Liitteet	21

Suomen Kansanopistoyhdistys
Finlands Folkhögskolförening

1. ESIPUHE

UUOSI 2023 oli aktiivinen toiminnan vuosi Kansanopis-toyhdistyksessä. Yhdistyksen jäsenistö osallistui yhtei-seen vaikuttamistyöhön erittäin laajasti. Myös yhteistä tulevaisuustyötä tehtiin haastavasta toimintaympäris-tön tilanteesta huolimatta mainiolla yhteisellä otteella. Vuonna 2023 laaditut ja julkistetut kansanopistojen tulevaisuuskuvat vuoteen 2035 ilmentävät kansano-pistoyhteisön arvoja, tarkoitusta, opistojen tehtäviä ja tulevaisuuden tahtotilaa. Ne on esitelty lyhyesti tässä toimintakertomuksessa.

Vuosi 2023 oli erityisesti vaikuttamistyön näkökulmasta hyvin vilkas. Erityisen siitä tekivät eduskuntavaalit ja niiden jälkeen käydyt hallitusneuvottelut. Yhdistyksellä oli sen strategiaan pohjautuvat vaaliteemat sekä täsmen-netyt tavoitteet hallitusohjelmaneuvoitteluihin. Näistä tavoitteista hallitusohjelmaan kirjattiin kansanopistojen oppivelvollisten koulutuksen aloituspaikkojen kasvatta-minen ja sen lisärahoitus. Tämä on erinomainen asia ja edellyttää sitä, että koulutusta kehitetään kansanopis-toissa aktiivisesti.

Maaliskuussa 2023 julkaistu valtiovarainministeriön meno- ja rakennekartoitus oli koko vapaan sivistystyön näkökulmasta kova isku. Siinä esitettiin 50–90 miljoonan euron leikkauksia vapaan sivistystyön rahoitukseen. Harmillista oli, että julkaisun välittämä käsitys vapaasta sivistystyöstä ei perustunut alaa koskevaan tietopohjaan. Kartoitusta päättyi tästä ilmeisestä puutteesta huolimatta hallitusohjelmaneuvoittelujen tausta-aineistoksi. Neuvot-telujen aikana yhdistys teki runsaasti vaikuttamistyötä, jossa myös yhdistyksen jäsenet olivat erittäin laajasti mukana. Yhteistyötä tehtiin myös sidosryhmien kanssa. Pahin kärki leikkauksista onnistuttiin torjumaan yhteisellä työllä. Vuodelle 2024 vapaan sivistystyön rahoitusleik-kaus on suuruudeltaan yhteensä 20,5 miljoonaa euroa. Kansanopistojen rahoituksesta vähennetään 2 miljoonaa euroa (4,4 %).

Kotoutumisen kysymykset olivat laajasti esillä hallitus-ohjelmaneuvoittelujen aikana. Venäjän hyökkäyssodan vuoksi Ukrainasta paenneita opiskeli runsaasti kansano-pistojen vapaan sivistystyön koulutuksessa. Tämä toi esille sen, että kansanopistojen osaaminen kotoutumistoimissa on erinomaista ja koulutuspalvelua voidaan tarjota erit-täin joustavasti. Tehtävään kohdennetut lisäresurssit osoittautuivat täysin riittämättömiksi suhteessa toteu-tettuun koulutukseen ja sen tarpeeseen. Yhdistys esitti tähän tarkoitukseen lisäresurssia vuosille 2024 ja 2025.

Opistoissa kotoudutaan yhteisöön ja opitaan toimimaan suomalaisessa yhteiskunnassa. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa esitettiin alustavasti, että kotoutumis-koulutus koottaisiin yhdeksi kokonaisuudeksi ja vapaan sivistystyön rahoitusta vähennettäisiin. Kansanopisto-yhdistys vastusti esitystä voimakkaasti. Tuloksekkaasti ja osaavasti kansanopistoissa järjestettävällä maahan muuttaneiden koulutuksella palvellaan hyvin erilaisissa tilanteissa olevia maahanmuuttajia, ja tätä koulutusta tulisikin leikkaustoimien sijaan vahvistaa. Yhdistys esitti vuoden 2023 aikana eri yhteyksissä, että myös kotou-tumisajan ylittäneidenkin on voitava opiskella vapaan sivistystyön kotoutumista tukevilla koulutuksissa.

Yhdistyksen toimintaa ohjaavana strategisena linjauk-sena on vahvistaa kansanopistojen roolia ja uudistaa niiden tehtäviä. Vuoden 2023 aikana yhdistys teki useita esityksiä kansanopistojen tehtävien kehittämisestä. Yhdistys esitti, että kansanopistojen osaamista voitaisiin hyödyntää nykyistä enemmän, kun tavoitellaan korkea-koulutustason nostamista Suomessa. Yhdistys esitti lisäksi näkemyksen siitä, että suomeen tulisi perustaa aikuisten perustaito-ohjelma. Molemmat tehtäväkokonaisuudet vastaavat suomalaisen yhteiskunnan sivistystarpeisiin ja sopivat kansanopistojen osaamiseen erinomaisesti. Yhdistys antoi toimintavuoden aikana 19 lausuntoa ja kannanottoa.

Kansanopistojen yhteisyyttä vahvistettiin yhdistyksen tilaisuuksissa ja kehittämishankkeilla. Vuonna 2023 yhdis-tyksen tilaisuuksissa oli 1614 osallistujaa. Tilaisuuksia järjestettiin 40 kappaletta. Kehittämishankkeissa keskityttiin rakentamaan yhteisiä koulutusmalleja, pedagogisia menetelmiä ja vahvistamaan verkostoyhteistyötä sekä yhteistä osaamista. Yhdistyksen hankkeista on kerrottu tässä toimintakertomuksessa.

Yhdistys on edistänyt kansanopistojen yhteisyyttä ja näkyvyyttä myös viestintätyöllä. Vuoden 2023 aikana kansanopistot olivat runsaasti ja näkyvästi esillä medi-assa. Yhdistys osallistui useille koulutusalan messuille ja järjesti sidosryhmätilaisuuksia. Yhteisten tavoitteiden eteen tehtyä työtä kuvataan tarkemmin tässä toiminta-kertomuksessa.

Tytti Pansar
toiminnanjohtaja
SKY-FFF

2. YHDISTYKSEN STRATEGIA JA KANSANOPISTOJEN TULEVAISUUSKUVAT

YHDISTYKSEN HALLITUS on laatinut strategiset tavoitteet kaudelle 2023–2026. Ne on esitelty lyhyesti alla. Strategiset tavoitteet ovat ohjanneet yhdistyksen toiminnan suunnittelua. Niiden perusteella on laadittu

yhdistyksen vaikuttamistyön tarkemmat tavoitteet ja kehittämistoiminnan teemat. Tässä toimintakertomuksessa esitellään strategiaan tavoitteisiin liittyviä yhdistyksen toimenpiteitä vuonna 2023.

Kansanopistoyhdistyksen strategiset tavoitteet 2023–2026:

Kansanopistot ovat uutta luovia ja kestäviä

Kansanopistot ovat kokeilevia, kehittäviä ja yhteiskuntaa uudistavia oppilaitoksia. Ne edistävät toiminnallaan kestävää tulevaisuutta, luovat edellytyksiä uudistavalle oppimiselle ja merkityksellisen elämän kokemiselle. Sivustopedagogiikka ja yhteisöllisyys ovat kansanopistojen keskeiset työkalut, joilla tuetaan yhteiskunnan ja yksilöiden uudistumista.

Kansanopistot edistävät kaikkien mahdollisuuksia oppia

Kansanopistojen koulutus tukee kaikkien yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja yhteiskunnalliseen osallisuuteen. Olemme olemassa, jotta jokainen ihminen saisi tavoitella hyvää elämää oppimisen keinoin riippumatta siitä, mistä hän on tulossa tai mihin hän on menossa. Kansanopistojen koulutus tukee hyvinvoivaa kansalaisyhteiskuntaa sekä edistää demokratiaa ja yhteiskuntarauhaa. Kansanopistojen keskeisiä työkaluja ovat ohjauksellisuus ja opiskelijan aito kohtaaminen.

Kansanopistoilla on tunnistetut tehtävät

Kansanopistoilla on merkittävä rooli suomalaisen yhteiskunnan sivistyksen ja hyvinvoinnin rakentajana. Ne edistävät ihmisen kasvamista täyteen potentiaaliin. Kansanopistot haluavat ottaa hoitaakseen uusia koulutustehtäviä. Ne asemoituvat vankemmin osaksi suomalaista koulutusjärjestelmää. Ne myös vaihtoehtoistavat, täydentävät ja tukevat suomalaista koulutusjärjestelmää. Ne osallistuvat suomalaisten koulutustason nostamiseen. Kansanopistot ja niiden tehtävät tunnetaan ja niitä arvostetaan.

Kansanopistoverkosto on vahva

Kansanopistoilla on hyvät toimintaedellytykset tehtäviensä hoitamiseen. Niillä on tehtävien edellyttämät resurssit sekä edellytykset kehityä ja uudistua. Kansanopistojen valtakunnallinen verkosto pysyy vahvana ja elinvoimaisena. Kansanopistojen toiminta tunnetaan laajasti.

Yhdistyksen strategiassa linjattiin, että yhdistys tekee kansanopistokentän kanssa yhdessä tulevaisuustyötä, jonka tavoitteena on kansanopistojen tulevaisuuden tehtävien hahmottaminen ja yhteisen tulevaisuuskuvan jäsentäminen. Tavoitteena oli myös tukea kansanopistojen muutoskykyisyyttä.

Kansanopistoyhdistys teki yhteistä tulevaisuustyötä jäsentensä kanssa. Yhdistys organisoivat syksyn 2022 ja kevään 2023 aikana kansanopistojen tulevaisuustyöskentelyn, jonka tavoitteena oli muodostaa jaettua tulevaisuuskäsitelmää ja kasvattaa muutosvalmiutta sekä antaa vaihtoehtoisia tulevaisuuspolkuja eri opistoille erilaisissa toimintaympäristöissä toimimiseen. Yhteistyöskentelyn aikana pohdittiin, mitkä ovat kansanopistojen toiminnan ydinasioita ja minkälaista tulevaisuutta halutaan. Kansanopistojen tulevaisuuskuvissa oppivan yhteisön muodostaminen on keskeistä. Oppiva yhteisö on kansanopistojen toiminnan ydin. Aina kun edistämme jotain, kokoamme erilaisia ihmisiä tehtävän ympärille. Tulevaisuuskuvissa oppivan yhteisön nähdään olevan lähtökohta, josta toteutetaan erilaisia koulutuksia kansanopistoissa. Tulevaisuuskuvissa kansanopistojen keskeisenä yhteisenä tavoitteena on

ekososiaalisen sivistyksen edistäminen, rohkeus digitalisaatiossa, yhteiskunnallisesti merkittävät tehtävät sekä skaalautuva uudennainen yhteistyö kansanopistojen välillä. Alla olevassa kaaviossa tulevaisuuskuvat on esitetty kokonaisuutena.

Tulevaisuuskuvia käsiteltiin ja arvioitiin Kansanopistokokouksessa syksyllä 2023. Professori Juha Hämäläinen totesi tulevaisuuskuvia arvioivassa puheenvuorossaan: ”pidän tähänastista vaivannäköä kansanopistojen tulevaisuuskuvien luomisessa korvaamattoman arvokkaana. Näen sen henkisenä pääomana, joka kantaa koko kansanopistoyhteisöä. Tulevaisuuskuvissa kansanopistoliike perustelee olemassaolonsa tarkoituksen ja osoittaa sen oikeutuksen sekä itselle että ulkopuolisille. Mielestäni tässä on onnistuttu erinomaisesti: tulevaisuuskuvat ovat ajan hermolla ja ilmaisevat osuvasti ja selkeästi kansanopistoyhteisön arvot, tarkoituksen, vision ja mission.”

Tulevaisuuskuviin liittyviä konkreettisia toimia lähdettiin edistämään jo syksyllä 2023 ja työtä jatketaan vuonna 2024.

Kansanopistot vuonna 2035

OPPIVA YHTEISÖ

EKOSOSIAALINEN SIVISTYS

- Kansanopistojen kaiken toiminnan perustana on ekososiaalisen sivistyksen toteuttaminen ja se näkyy opintosisällöissä ja opistojen arjen toiminnassa.
- Keskeiset arvomme ekologisuus, kestävyys ja yhteisöllisyys näkyvät viestinnässä, yhteisessä strategiassa ja kansanopistojen kaikessa toiminnassa.
- Toiminta, jossa ekososiaalisen sivistyksen arvoja ei voida toteuttaa, lakkautetaan.

TAVOITE: Kansanopistot ovat ekologisen ja sosiaalisen sivistyksen edelläkävijöitä.

ROHKEASTI DIGITAALINEN

- Digitaalinen kohtaaminen ja digitaalinen yhteisöllisyys on lyönyt läpi ja se vahvistaa kansanopistojen omaleimaisuutta.
- Digitaalisella teknologialla on tärkeäksi tunnustettu, avustava rooli kaikessa toiminnassa. Kansanopistot kokeilevat rohkeasti uutta teknologiaa.
- Uusinta teknologiaa hyödynnetään eri opistojen yhteistyössä rakentamien virtuaalisten opintojaksojen järjestämisessä. Teknologia helpottaa opetuksen lisäksi eri opistoissa työskentelevien opettajien yhteistyötä.

TAVOITE: Uusin teknologia otetaan rohkeasti käyttöön opetuksen apuvälineenä.

SIVISTYSTYÖN YTIMESSÄ

- Kansanopistojen tehtävänä on elinikäisen oppimisen, ihmisenä kasvun ja hyvinvoinnin tukeminen.
- Aktiivisesti yhteiskuntaa uudistava toimija, joka kehittää jatkuvasti osaamispalveluita erilaisten ihmisten tarpeisiin.
- Kansanopistot toimivat sivistyksen ja työllisyyden, sosiaali- ja terveyspalveluiden, kasvatuksen ja opetuksen rajapinnassa; rahoitusta tulee eri sektoreilta.
- Kansanopistot kouluttavat väestönosa, jolla ei ole perustaitoja. Niiden keskeinen rooli on kotoutumisen erikoisoaaminen. Kansanopistoille saadaan oma erikoistutkinto pohjoismaisten esimerkkien mukaan.

TAVOITE: Ketterät kansanopistot toimivat osana koulutusjärjestelmää.

YHTEISTYÖN ORGANISMI

- Mittakaavaetuja ja skaalautuvuutta saavutetaan tiiviillä ja monipuolisella yhteistyöllä, joka on kehittynyt verkostotoiminnan kautta aidoksi organisiiksi.
- Opistoilla on yhteisiä, yhdessä tuotettuja konkreettisia palvelutuotteita, koulutuksia ja opettajavaihtoa. Brändättyä toimintatapana on yhteisöllisyys.
- Opistot esiintyvät rahoittajan suuntaan yhtenäisenä ryhmänä, jolla on tarjota erilaisia koulutusratkaisuja yhteisöllisyys-kärjellä.
- Teemme yhteistyötä myös muiden sivistysalan toimijoiden kanssa omalla yhteisöllisellä toimintatavallamme.

TAVOITE: Yhteistä visiota kohti etenevä kansanopisto-organismi.

3. EDUNVALVONTA- JA VAIKUTTAMISTYÖ

YHDISTYKSEN TOIMINNAN keskiössä on sen jäsenistön toimintaedellytysten kehittäminen järjestöpoliittisen vaikuttamistyön keinoin. Yhdistyksen eri toimintoja toteutetaan kokonaisvaltaisesti vaikuttamistavoitteiden mukaisesti. Vaikuttamistoiminnalla varmistetaan kansanopistojen tehtävät uudistuvassa koulutusjärjestelmässä. Yhdistyksen strategisia tavoitteita on edistetty suoralla poliittisella yhteydenpidolla ja jäsen- sekä yhteistyöjärjestöjen kautta. Yhdistys on osallistunut sivistyksestä käytävään yhteiskunnalliseen keskusteluun. Yhdistyksen toimintakaudella antamat lausunnot ja kannanotot on lueteltu tämän asiakirjan lopussa.

Kansanopistoyhdistyksen keskeisiä vaikuttamistyön teemoja toimintavuonna 2023 olivat kansanopistojen aseman ja tehtävien vahvistaminen, oppivelvollisuuden laajentaminen, maahanmuuttajien koulutus, jatkuva oppiminen, korkeakoulutuksen saavutettavuus sekä kansanopistojen ammatillisen koulutuksen kehittäminen.

Yhdistys tekee laajaa sidosryhmätyötä ja osallistuu ajankohtaisiin työryhmiin ja verkostoihin. Osana vapaan sivistystyön keskusjärjestöjen yhteistyötä Kansanopistoyhdistys osallistui Suomen kestävän kehityksen toimikunnan työhön.

Yhdistys osallistui tiiviisti Vapaa Sivistystyö ry:n toimintaan ja vapaan sivistystyön oppilaitosmuotojen yhteistyöhön. Yhdistys on edustettuna opetus- ja kulttuuriministeriön asettamassa vapaan sivistystyön yhteistyöryhmässä. Yhdistys osallistui myös Opetushallituksen toisen asteen yhteishaun kehittämistyöryhmän työhön sekä OKM:n toisen asteen kehittämisen seurantar ryhmään. Vaikuttamisen yhteistyötä tehtiin myös muiden sivistysjärjestöjen, mm. Sivistystyönantajien ja AMKEN, kanssa.

Osa yhdistyksen vaikuttamistoimintaa on huolehtia siitä, että kansanopistojohto on tietoinen ajankohtaisesta tilanteesta ja osaa omassa oppilaitoksessaan tehdä ratkaisuja sen perusteella. Yhdistys antoi toimintavuoden aikana jäsenistölle runsaasti neuvontapalveluja liittyen erityisesti kansanopistoja koskevaan

lainsäädäntöön ja rahoitukseen. Kehittämistoiminnalla sekä viestimällä pyrittiin erityisesti varmistamaan kansanopistojohdon ja henkilöstön osaaminen ajankohtaisasioista sekä strategiseen suunnitteluun liittyvistä kysymyksistä. Tämä tuki myös jäsenistön kanssa tehtyä yhteistä vaikuttamistyötä vuoden 2023 aikana.

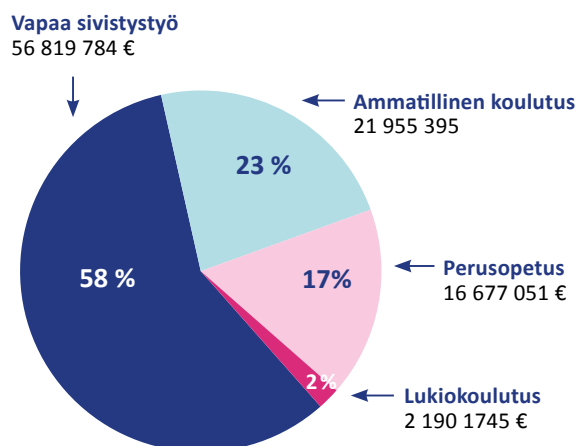
KANSANOPISTOJEN RAHOITUS, SUORITTEET JA OPISKELIJAMÄÄRÄT

Kansanopistoyhdistys kokoaa laajasti kansanopistojen toimintaa koskevaa tietoa. Tietoa hyödynnetään yhdistyksen vaikuttamistyössä sekä kehittämistoiminnassa. Kansanopistojen valtionosuusrahoitus eri koulutusmuotoihin vuonna 2023 on esitetty alla olevassa kaaviossa. Suhteessa edellisvuoteen vapaan sivistystyön rahoitus kasvoi vuonna 2023 erityisesti maahanmuuttajakoulutuksen osalta, sillä ukrainalaisten koulutukseen kohdennettiin lisärahoitusta vuonna 2023. Vuonna 2022 kokonaisrahoitus oli 94,3 milj. euroa.

Muiden koulutusmuotojen rahoitusosuudet säilyivät kutakuinkin ennallaan. Vapaan sivistystyön valtionavustuksissa ei tapahtunut vuoden aikana suuria muutoksia.

VALTIONOSUUDET 2023

Yhteensä 97 642 404 €

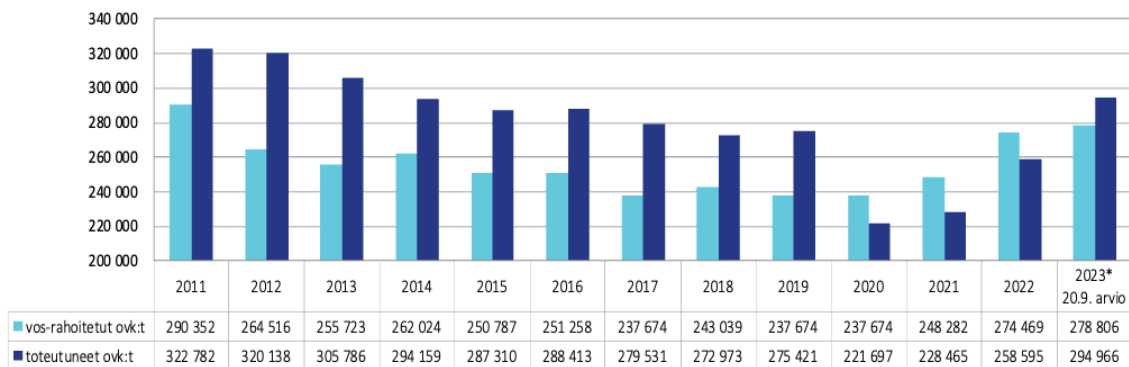
Kansanopistoyhdistys vaikutti toimintavuoden 2023 aikana aktiivisesti kansanopistojen rahoitukseen ja osallistui rahoitusta koskeviin viranomaisneuvotteluihin. Julkisen talouden kehyksissä vuosille 2022–2025 oli linjattu, että ”opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia ja vapaasta sivistystyöstä annettua lakia muutetaan siten, että koronaepidemian johtuvat toiminnan volyymin ja kustannusten pienentyminen eivät vaikuta alentavasti tulevien vuosien rahoitustasoon ja jakautumiseen”. Lisäksi todettiin, että opetus- ja kulttuuriministeriö voi käyttää harkintaa vapaan sivistystyön suoritelmäärien määrittämisessä. Vuoden 2023 rahoitusta varten yhdistys neuvotteli opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen kanssa siitä, miten koronaepidemian

vaikutukset tulevaan rahoitukseen voitaisiin välttää, jotta kansanopistojen toimintakyky ei vaarantuisi pitkäkestoisesti. Koronaepidemia vaikutti huomattavasti kansanopistojen – samoin kuin muiden vapaan sivistystyön järjestäjien – suoritelmääriin vuosina 2020 ja 2021. Määräaikaistuksella säädosmuutoksilla, jotka koskivat vuosien 2023 ja 2024 rahoitusta, haluttiin varmistaa, että koronaepidemia ei vaarantaisi pitkäkestoisesti kansanopistojen rahoitusta.

Kansanopistoyhdistys otti kantaa talousarviovalmisteluun sekä julkisen talouden kehysten valmisteluun. Se oli kuultavana sivistysvaliokunnassa sekä valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostossa.

Opiskelijaviikkojen kehitys vuosina 2011–2023

*2023 opiskelijaviikot 20.9. arvion mukaan

VST pitkät linjat: opiskelijamäärät ja opistolla asuvat opiskelijat 2019–2023 laskentapäivänä 20.9.

Kansanopistojen opiskelijaviikkomäärässä tapahtui nousua koronavuosien huonomman tilanteen jälkeen. Yhdistyksen hallitus kiinnitti vuonna 2023 erityistä huomiota siihen, että kansanopistojen tulee kehittää vapaan sivistystyön koulutusta siten, että toiminnan volyymi ja vetovoima saadaan palautettua koronaa edeltävälle tasolle. Vapaana sivistystyönä toteuttava kotoutumiskoulutus oli vuodesta 2022 lähtien omana rahoituskohteenaan, joten opiskelijaviikkomääriä tarkasteltiin vapaan sivistystyön perustoiminnankin näkökulmasta.

Kansanopistoyhdistyksen keräämästä opiskelijatilasta nähdään myös, että vapaan sivistystyön pitkien linjojen opiskelijamäärä on kasvanut vuonna 2023. Asuvien opiskelijoiden määrä on sen sijaan laskenut koronaa edeltävästä tasosta hieman. Asuntola-asumisesta ja etäopetuksen roolista kansanopistojen toiminnassa käytiin keskustelua yhdistyksen järjestämissä kansanopistojohdon kohtaamisissa.

Kansanopistoyhdistyksen taloustyöryhmä toteutti yhdessä yhdistyksen toimiston kanssa *Kansanopistojen elinvoimaisuuskartoituksen* syksyllä 2023. Kysely toteutettiin toista kertaa (edellinen tehtiin vuonna 2021), ja tulokset esiteltiin Kansanopistojen hallinto- ja talouspäivässä marraskuussa 2023. Elinvoimaisuuskyselyn mukaan kansanopistojen johto oli erityisen huolissaan valtionosuuksien määrän laskusta. Avustusrahoituksen nähtiin olevan kasvava rahoituslähde. Sen sijaan maksupalvelutoiminnan volyymin oletettiin pysyvän tulevinakin vuosina ennallaan. Luottotappioiden määrä oli kasvanut vastaajista 27 %:lla viimeisten vuosien aikana. Valtionosuuksien mahdollinen laskeminen ja paine nostaa opiskelijamaksuja huoletti vastaajia luottotappioiden kehityksen näkökulmasta. Myös investointien toteuttaminen koettiin vaikeaksi. Taloudellinen tilanne haittasi useissa kansanopistoissa esimerkiksi investoimista asuntolatoimintaan.

EDUSKUNTAVAALITAVOITTEET JA HALLITUSOHJELMAVAIKUTTAMINEN

Yhdistyksen hallitus linjasi yhdistyksen vaikuttamistavoitteet vaaleihin jo syksyllä 2022. Yhdistys laati vaalitavoitteista myös videot sekä kirjalliset materiaalit. Ne jaettiin jäsenten käyttöön. Yhdistyksen hallitus tapasi eduskuntapuolueiden sivistysvaliokuntaryhmiä sekä eduskunnassa että etäyhteydellä pidetyissä kokouksissa. Lisäksi hallitus tapasi opetus- ja kulttuuri-

ministeriön johtoa ja keskusteli erityisesti kansanopistojen roolista korkeakoulutuksen saavutettavuuden edistämisessä, oppivelvollisten koulutuksessa, kotoutumisessa ja aikuisten perustaidoissa. Yhdistyksen vaalitavoitteet on kuvattu lyhyesti alla.

KANSANOPISTOJEN TEHTÄVÄN JA ASEMAN VAHVISTAMINEN

Suomen Kansanopistoyhdistys haluaa varmistaa, että kaikilla on mahdollisuus oppia. Tämä tehdään turvaamalla sivistystoimijoiden toimintaedellytykset ja lisäämällä koulutuksen saavutettavuutta seuraavien toimenpitein:

- Pysäytetään koulutustason lasku Suomessa – varmistetaan kaikille sujuvat siirtymät koulutuspolut eteenpäin.
- Varmistetaan perustaidot aikuisille työelämään ja jatko-opiskeluun.
- Mahdollistetaan onnistunut kotoutuminen – kansanopistoille vahvempi rooli kotoutumisessa.
- Vahvistetaan koko maan kattavaa kansanopistoverkostoa, mikä kasvattaa osaamista, resilienssiä, hyvinvointia ja sivistystä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisi helmikuussa 2023 virkanäkemyksen opetustoimen tulevaisuuden kehittämistavoitteista. Kansanopistoyhdistys osallistui siitä käytävään keskusteluun tuoden esille kansanopistojen tehtävät ja niiden kehittämismahdollisuudet.

Kevään eduskuntavaalien alla käytiin laajaa keskustelua Suomen taloudesta ja menosopeutusten tarpeesta. Valtiovarainministeriön julkaisema (6.3.2023) *Julkisen talouden meno- ja rakennekartoitus* kiihdytti keskustelua. Se oli vapaan sivistystyön toimijoille vakava esitys: valtiovarainministeriö esitti, että vapaan sivistystyön rahoituksesta voitaisiin leikata 50–90 miljoonaa euroa eli jopa puolet rahoituksesta. Valtiovarainministeriön kartoituksessa todettiin, että vapaan sivistystyön koulutus on markkinaohjautuvaa ja kurssitarjonta on pyritty rakentamaan taloudellisesti varmaksi kokonaisuudeksi siten, että on varmistettu maksukykyisten opiskelijoiden osallistuminen. Koulutuksen kerrottiin olevan lyhytkestoista ja osallistujajoukon keskimääräistä useammin korkeasti koulutettua tai toimihenkilöasemassa olevaa. Näillä perusteilla VM totesi, että määrärahasoa olisi mahdollista pudottaa jopa puo-

leen nykyisestä. Kansanopistoyhdistys otti asiaan heti kantaa. Se totesi jyrkästi, että tilanne kansanopistoissa ei vastaa VM:n kartoituksessa esitettyä, sillä koulutus on pitkäkestoista ja opiskelijoista 74 % on suorittanut korkeintaan toisen asteen tutkinnon (Opetushallitus 2021, Vapaan sivistystyön opiskelijaprofiili).

Eduskuntavaalien jälkeen hallitusneuvotteluita käytiin 11 teemapöydässä. VM:n laatimaa meno- ja rakennekartoitusta hyödynnettiin neuvotteluissa vapaan sivistystyön oppilaitosten osalta huolimatta sen köykäisistä tietoperusteisuudesta. Sopeutuksen mittaluokaksi kaavailtiin 70 miljoonaa euroa. Kansanopistoyhdistys yhdessä jäsentensä ja sidosryhmien kanssa vaikutti ja vetosi hallitusohjelman neuvottelijoihin vapaan sivistystyön rahoituksen säilyttämisen puolesta. Yhdistys tuotti laajasti aineistoja myös jäsentensä käyttöön. *Vahva ja välittävä Suomi* -hallitusohjelma (VN 2023:58) sisälsi yhteensä 25 miljoonan euron säästöesityksen vapaan sivistystyön rahoitukseen siten, että kansalaisopistojen rahoitus vähenisi 12,5 m€, opintokeskusten 7m€, kesäyliopistojen 2m€ ja liikunnan koulutuskeskusten 1,5m€. Vapaan sivistystyön keskusjärjestöt tekivät tiivistä vaikuttamisyhteistyötä syksyn 2023 aikana. Ne järjestivät yhteisen tilaisuuden kansanedustajille sekä erikseen medialle. Keskusjärjestöt olivat laajasti kuultavina vuoden 2024 talousarvio käsittelyssä eduskunnassa. Vapaan sivistystyön leikkaussumma pieneni talousarviossa vuodelle 2024 ollen 20,5 miljoonaa. Kansanopistojen vapaan sivistystyön rahoituksessa tämä tarkoitti noin 4,4 %. Kansanopistojen osalta hallitusohjelmaan saatiin myös myönteinen kirjaus oppivelvollisille suunnatun koulutuksen määrärahalisäyksen muodossa. Yhdistys oli kuultavana talousarviovalmistelun aikana eduskunnassa säästöistä ja määrärahalisäyksestä.

KANSANOPISTOJEN TEHTÄVÄT KOULUTUKSELLISISSA NIVELVAIHEISSA JA SIIRTYMISSÄ

Kansanopistoyhdistyksen johdolla tehdyssä tulevaisuustyössä nousi esille vahvasti kansanopistojen tehtävä koulutuksellisissa nivelvaiheissa ja elämän siirtymävaiheissa. Tämän tehtäväkokonaisuuden vahvistaminen oli myös keskiössä yhdistyksen hallituksen laatimassa strategiassa. Yhdistys esitti eduskuntavaalien alla ja hallitusohjelman neuvottelujen yhteydessä, että kaikille tulisi varmistaa sujuvat siirtymät koulu-

tuspolulla eteenpäin vahvistamalla kansanopistojen roolia koulutuspolun kriittisissä nivelvaiheissa.

Oppivelvollisuusudistuksen myötä aloitettu Opistovuosi oppivelvollisille -koulutus oli käynnistynyt hyvin, ja yhdistys esitti, että kansanopistojen oppivelvollisille suunnatun koulutuksen opiskelijapaikkamäärä kaksinkertaistetaan. Hallitusohjelmaan saatiin kirjaus siitä, että kansanopistojen oppivelvollisille suunnatun koulutuksen rahoitusta lisätään 3 miljoonalla eurolla. Tämä mahdollistaisi noin 1300 opiskelijan osallistumisen ko. koulutukseen.

Yhdistyksessä toimi myös oppivelvollisten koulutuksen kehittämisryhmä, joka tuki yhdistyksen hallinnon ja toimiston työtä sekä järjesti kansanopistoille osaamisen kehittämistä tukevia webinaareja sekä seminaarin syyskuussa 2023 Pieksämäellä. Hallitusohjelman mukaisen rahoituslisäyksen myötä oli entistä tärkeämpää, että mahdollisimman moni kansanopisto ottaisi Opistovuosi-koulutuksen tarjontaansa ja opiskelijamäärä saataisiin kasvatettua ja vakiinnutettua korkeammalla tasolle.

Hallitusohjelmassa yhtenä keskeisenä tavoitteena on erityisesti nuorten aikuisten korkeakoulutustason nostaminen. Sivistysvaliokunta on ottanut asiaan kantaa jo aiemmin Kansanopistoyhdistyksen esityksestä. Se (SiVM 19/2021 vp) piti käsittelyssään tärkeänä, että: "joustava pääsy korkeakouluopintoihin turvataan ja korkeakoulutuksen saavutettavuuden lisäämisessä vahvistetaan vapaan sivistystyön roolia korkeakoulujen yhteistyökumppaneina. Vapaa sivistystyö voi valtakunnallisena verkostona huolehtia, että avoimia korkeakouluopintoja on kaikkien saatavilla taloudellisesta asemasta ja kotipaikasta riippumatta." Suomen Kansanopistoyhdistys esitti vuoden 2023 aikana, että korkeakoulutuksen saavutettavuuden lisäämisessä hyödynnetään kansanopistoverkoston osaamista ja käynnistetään välittömästi osana korkeakoulutustason nostamiseen tähtäävää strategiatyötä selvitystyö niistä toimenpiteistä, joiden avulla kansanopistot nivelvaiheita tukevana oppilaitoksina voivat parantaa nuorten aikuisten mahdollisuuksia sijoittua korkeakouluopintoihin ja suorittaa opinnot loppuun. Yhdistys järjesti myös yhteisen neuvottelutilaisuuden kansanopistojen ja yliopistojen edustajille. Sivistysvaliokunta tunnisti jälleen syksyn 2023 asiantuntijakuulemisissa kansanopistojen tehtävän korkeakoulutustason nostamisessa, mutta konkreettisia toimia ei vielä käynnistetty.

MAAHANMUUTTAJIEN KOULUTUS JA KOTOUTUMINEN

Kansanopistoyhdistys nosti edunkuntavaalitavoitteissaan ja hallitusohjelmaneuvoittelujen yhteydessä vahvasti esille kansanopistojen roolin laadukkaana kotouttavan koulutuksen osajana. Se toi esille, että kansanopistojen järjestämällä maahanmuuttajakoulutuksella tuetaan sekä tavoitteita työperäisen maahanmuuton edistämisestä että heikossa asemassa olevien opiskelumahdollisuuksia. Hallitusohjelman kehyspäättökseen sisältyi kansanopistojen näkökulmasta hankala kirjaus. Sen mukaisesti tulisi toteuttaa kotoutumiskoulutuksen kokonaisuudistus, jonka tuloksena vapaan sivistystyön maahanmuuttajakoulutuksen määrärahoja voitaisiin vähentää. Asiasta käytiin runsaasti keskustelua loppusyksystä 2023. Kansanopistoyhdistys esitti, että kotoutumista tarkastellaan jatkossa esitettyä vahvemmin osana koulutuspoliittisia ratkaisuja ja suomalaista koulutusjärjestelmää. Kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan edistetään parhaiten koulutuksella, joka tukee yhteiskuntataitoja, kielen oppimista, osaamista sekä varmistaa liittymisen kotoutumista tukeviin yhteisöihin. Yhdistys katsoi, että hallitusohjelman kehyspäättöksessä olevaa kirjasta rahoituksen vähentämisestä vapaan sivistystyön tuloksekkaasta kotoutumiskoulutuksesta ei tule toteuttaa. Toteutuessaan se tekisi mahdottomaksi kotoutumiskoulutuksen järjestämisen kansanopistoissa sekä vaarantaisi koulutuksen saavutettavuuden ja oppilaitosten toiminnan.

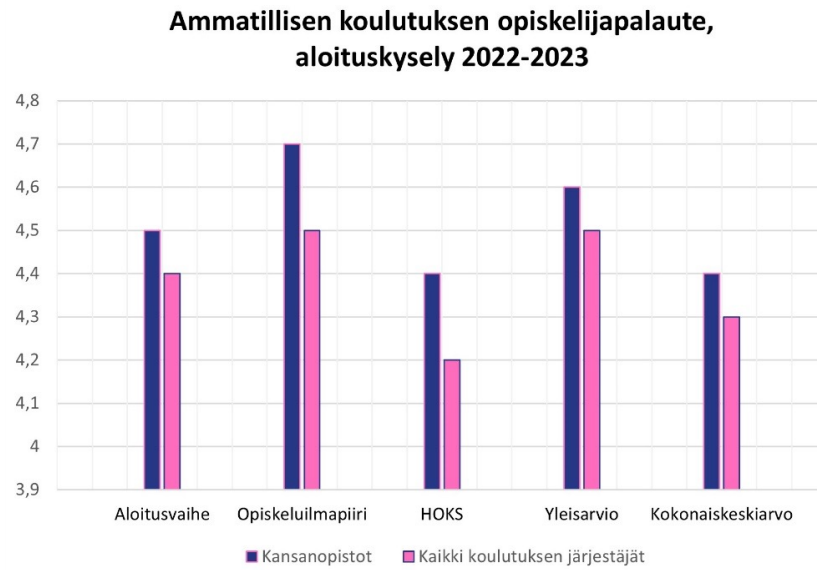
Vuoden 2023 aikana kansanopistoissa opiskeli runsaasti Ukrainasta sotaa paenneita. Vaikka tehtävään oli kohdennettu lisärahoitusta, loppui se pahasti kesken. Kansanopistot toteuttivat paljon enemmän koulutusta kuin mihin rahoitus lopulta riitti. Vuodelle 2025 tarvitaan 5,2 miljoonan euron lisärahoitus, jotta vuonna 2023 toteutetun koulutuksen suoritteet tulisivat rahoitettua. Vastaava tilanne oli nähtävissä vuoden 2024 osalta. Myös tähän yhdistys otti yhdessä jäsentensä kanssa vahvasti kantaa esimerkiksi talousarviokäsitteilyn yhteydessä ja kannanotoissaan julkisen talouden suunnitelman valmisteluun vuosille 2025–2028. Kansanopistoyhdistys laati maahanmuuttajakoulutuksen kokonaisuudesta yhteisen kannanoton Bildningsalliansen rf:n ja Opintokeskukset ry:n kanssa ja jakoi sen jäsentensä käyttöön yhteisen vaikuttamistyön varmistamiseksi.

TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN

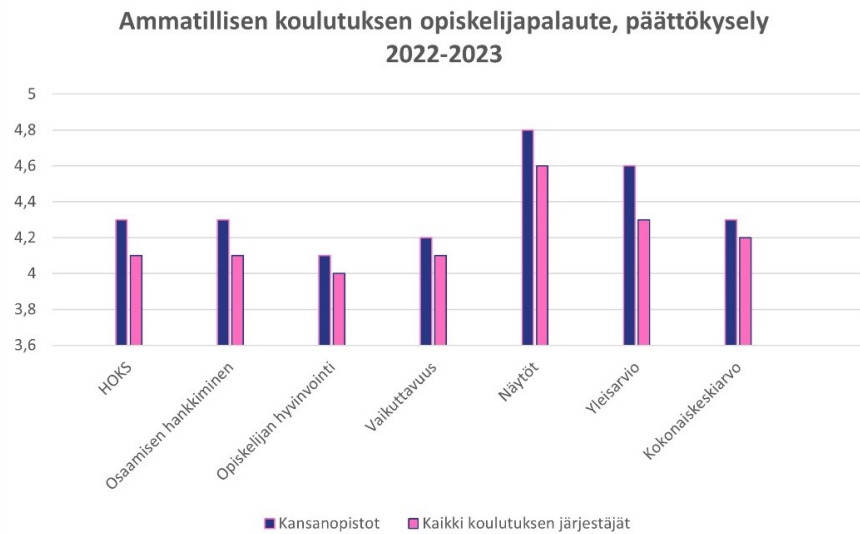
Toisen asteen koulutuksesta käytiin paljon keskustelua vaalien alla ja hallitusohjelmaneuvoittelujen aikana. Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisi alkuvuodesta 2023 virkanäkemyksen koulutuspolitiikan keskeisistä kysymyksistä. Sen mukaan ammatillisen koulutuksen järjestäjäjärkennettä tulisi koota suuriin alueellisesti organisoituihin ”ammatti-instituutteihin”, rahoitusta tulee kohdentaa uudelleen ja viranomaisohjausta vahvistaa. Lisäksi ehdotettiin rahoitusjärjestelmän uusimista. Valtiovarainministeriön julkaiseman menojen rakennekartoituksen mukaan koulutuksen rahoitusta olisi perusteltua vähentää sellaisilta koulutuksen järjestäjiltä, joiden opiskelijamäärä laskee. Lisäksi esityksessä todetaan, että joidenkin ammatillisten perustutkintojen opintosisältöä voitaisiin pienentää kolmanneksella, jolloin tutkinnon suorittamisen tavoiteaika lyhenisi kahteen vuoteen.

Kansanopistoyhdistys toteutti huhtikuussa 2023 kansanopistoille toisen asteen koulutuksen tulevaisuusnäkemystä koskevan kyselyn. Sen tuloksia hyödynnettiin yhdistyksen vaikuttamis- ja kehittämistyössä sekä viestinnässä. Tuloksia käsiteltiin yhdistyksen toisen asteen työryhmässä sekä yhdistyksen hallituksessa. Yhdistys nosti vaalien ja hallitusohjelmaneuvoittelujen aikana esille kansanopistojen erityisosaamisen sekä hyvät tulokset ammatillisessa koulutuksessa. Kansanopistojen järjestämää ammatillista koulutusta kuvaa hyvin se, että opiskelijat kokevat tulevaisuuden kohdatuiksi ja saavat ohjausta. Alla esitetty koonti Amis-opiskelijapalautteista todentaa tätä. Ammatillisen koulutuksen opiskelijapalautekysely on valtakunnallinen, ja siitä vastaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä Opetushallitus. Kyselyyn vastataan viisiportaisella vastausasteikolla, jossa 1= täysin eri mieltä ja 5= täysin samaa mieltä. Palautekyselyjä on kaksi: aloitusvaiheen kysely ja päättövaiheen kysely. Kaudella 1.7.2022–30.6.2023 annetuissa opiskelijapalautteissa kansanopistojen saama kokonaiskeskiarvo oli 4,4 ja kaikkien koulutuksen järjestäjien 4,3. Päättökyselyssä kansanopistojen saamien opiskelijapalautteiden kokonaiskeskiarvo oli 4,3 ja kaikkien koulutuksen järjestäjien 4,2 (kaaviot 1 ja 2).

Kaavio 1

Kaavio 2

Yhdistys kokosi vuonna 2023 kansanopistojen ammatillisesta koulutuksesta erilaisia tunnuslukuja, joita käsiteltiin myös Kansanopistojen toisen asteen neuvottelupäivässä syyskuussa. Neuvottelupäivän teemana oli myös pääministeri Orpon hallitusohjelman toisen asteen koulutuksen linjaukset. Hallituskaudella toteutetaan ammatillisen koulutuksen toiminnanohjausjärjestelmän uudistus sekä rahoitusuudistus. Opetus- ja kulttuuriministeriö perusti uudistusta varten seurantaryhmän, johon yhdistyksen edustajaksi valittiin hallituksen jäsen, rehtori Tatja Karvonen Peräpohjolan Opistosta. Seurantaryhmän työ käynnistyi loppuvuodesta 2023.

JATKUVA OPPIMINEN JA AIKUISTEN PERUSTAIOT

Kansanopistoyhdistys nosti aikuisten perustaidot ja osaamisen kehittämisen vahvasti esille toiminnassaan vuoden 2023 aikana. Yhteistyötä tehtiin tiiviisti Jatkuvan oppimisen palvelukeskuksen kanssa. Yhdistyksen vaali- ja hallitusohjelmataavoitteissa esitettiin, että vapaan sivistystyön oppilaitosten yhdeksi tehtäväksi annetaan aikuisten perustaitojen vahvistaminen. Yhdistys katsoi, että työllistymistavoitteiden saavuttamiseksi aikuisten oppimismahdollisuuksiin tulee kiinnittää nykyistä huomattavasti enemmän huomiota. Yhdistys nosti keskusteluun erityisesti sen, että heikot perustaidot ovat yhteydessä työttömyyteen. Se esitti, että kansanopistojen mahdollisuuksia järjestää matalan kynnyksen perus- ja digitaatokoulutuksia tulisi vahvistaa lisäämällä koulutustarjontaa ja huolehtimalla opintojen maksuttomuudesta. Lisäksi yhdistys ehdotti, että lasten ja nuorten perustaitojen kehittämisen rinnalla käynnistetään aikuisten perustaito-ohjelma.

Aikuisten osaamisen näkyväksi tekemiseen kiinnitettiin erityistä huomiota. Vuonna 2023 vapaalle sivistystyölle kehitettiin aikuisten perustaitojen osaamismerkki. Osaamismerkki laati Opetushallitus. Kansanopistoyhdistys osallistui laatimisprosessiin ja lausui merkkien sisällöistä. Osaamismerkkien käyttöönottamiseksi tehtiin myös muutos vapaasta sivistystyöstä annettuun lakiin (632/1998). Yhdistys oli kuultavana eduskunnassa säädosmuutoksesta. Lakia muutettiin siten, että se sisältää määritelmän opetuksen ja koulutuksen osaamismerkeistä, niiden tallentamisesta valtakunnalliseen tietovarantoon sekä säännökset osaamismerkkien arvioinnista. Säädosmuutokset tulivat voimaan vuoden 2024 alusta.

Vuoden 2023 aikana yhdistys on aktiivisesti kehittänyt yhdessä kansanopistojen kanssa uudenlaista koulutustarjontaa aikuisten perustaitojen kehittämiseksi. Tästä kerrotaan tarkemmin seuraavassa luvussa.

4. KEHITTÄMISTOIMINTA JA KANSANOPISTOJEN YHTENÄISYYS

KANSANOPISTOYHDISTYKSEN kehittämistoiminnalla tuetaan kansanopistojen henkilöstön ajanmukaista ja tulevaisuudessa tärkeää osaamista sekä oppilaitosten toimintakulttuurin kehittämistä, uudistamista ja laatua. Kehittämistoiminnan avulla lisätään kansanopistojen valmiuksia ottaa vastaan erilaisia, myös vaativia, kohderyhmiä ja uudenlaisia sivistystehtäviä. Kansanopistoyhdistys vaikuttaa siihen, että kansanopistokenttä on sivistyspedagogiikaltaan yhtenäinen. Yhdistys vahvistaa sivistyskeskustelua ja kansanopistojen pohjoismaista sivistysperinnettä. Kansanopistoyhdistys edistää kaksikielisyyttä ja monikulttuurisuutta toimintakentällään.

Vuoden 2023 aikana yhdistys järjesti 40 tilaisuutta, joihin osallistui yhteensä 1614 henkilöä. Vuosittain toistuvista jäsenistölle suunnatuista tilaisuuksista Rehtoripäivät pidettiin huhtikuussa Lahden kansanopistolla, Kansanopistopäivät elokuussa Joutsenon Opistolla sekä Hallinto- ja talouspäivä marraskuussa Helsingissä ja etäyhteyksin.

Kansanopistoyhdistyksen vuosittaisten tilaisuuksien palautteiden keskiarvo oli 8,8 vuonna 2023 kouluarvosana-asteikolla 4–10. Seuraavassa palautteiden keskiarvot on esitetty tilaisuuksittain.

- Kansanopistojen rehtoripäivät 4.–5.4.2023, Lahden kansanopisto, 9,1
- Kansanopistopäivät 8.–9.8.2023, Joutsenon Opisto, 8,9
- Kansanopistokokous 11.–12.10.2023, Jyväskylän kristillinen opisto, 8,8
- Hallinto- ja talouspäivä 30.11.2023, Tapahtumatalo Bank, Helsinki, 8,7

Vuonna 2023 yhdistys toteutti Opetushallituksen rahoittaman Kansanopistojen sosiaalisesti kestävä ammatillinen koulutus -kehittämishankkeen, johon osallistui 15 ammatillista koulutusta järjestävää kansanopistoa. Hankkeessa yhteiskehitettiin toimintamalleja hyvinvointijohtamisen, yhdenvertaisuuden ja moninaisuuden sekä opiskelijoiden osallisuuden

vahvistamiseksi kansanopistoissa. Osana hanketta yhdistys toteutti osallisuuskyselyn kuudessa kansanopistossa. Kysely toteutettiin Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) osallisuusindikaattorilla ja siinä mitattiin kansanopisto-opiskelijoiden osallisuuden kokemusta. Kehittämishankkeessa työskenneltiin verkostona ja yhteistyössä muiden Sosiaalisesti kestävä ammatillinen koulutus -ohjelman kehittämissankkeiden kanssa.

Yhdistys toteutti Aikuisille osaamista – kansanopistojen perus- ja digitaitokoulutusten kehittäminen -kehittämishankkeen. Siinä kehitettiin aikuisten perustaitokoulutuksia asiakaslähtöisesti ja laadittiin kolme perustaitokoulutuskokonaisuutta, jotka kansanopistot voivat ottaa koulutustarjontaansa. Nämä ovat: Digitaidot, Kestävyyshaidot ja Hyvinvointitaidot. Koulutukset laadittiin osaamisperusteisesti ja niille laadittiin yhteinen opetussuunnitelmapohja ePerusteet-palveluun. Koulutuksia suorittaneille voidaan myöntää vapaan sivistystyön kansallisia osaamismerkkejä (KAPOS) syksystä 2024 alkaen. Kehittämistyössä tehtiin laajaa verkostoyhteistyötä Opetushallituksen, opetus- ja kulttuuriministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, Jotpan, Ely-keskusten, TE-palveluiden ja muiden aikuisia ohjaavien tahojen kanssa. Hankkeessa toteutettiin kohderyhmäanalyysi kansanopistojen perustaitokoulutusten asiakkaiden ja heidän tarpeidensa tunnistamiseksi.

Yhdistys käynnisti kansanopistojohtajien koulutusohjelman, jossa vahvistettiin kansanopistojen johtajien osaamista ja tietoperustaa kansanopistojohtamisen asiantuntemusalueissa sekä syvennettiin osaamista vastaamaan tulevaisuuden kansanopistojohtamisen tarpeita. Koulutusohjelmassa tuettiin kansanopistojen tulevaisuuskuvien jalkautumista kansanopistoihin. Koulutuksessa perehdyttiin erilaisiin opistojohtamisen käytäntöihin ja opittiin toinen toisilta. Koulutusohjelmaan sisältyi vertaisvalmennustyöskentelyä. Kouluttajina toimivat Jyväskylän yliopiston koulutusjohtamisen instituutti, Suomen Ympäristöopisto SYKLI sekä Kansanopistoyhdistyksen asiantuntijat.

Yhdistys toteutti ulkoministeriön rahoittaman Globisto – globaalitulevaisuuden polkuja kansanopistoista -hankkeen. Hankkeessa kehitetään modulaarinen koulutuskokonaisuus, jossa konkretisoidaan globaalin kestävän kehityksen ohjelman, Agenda 2030:n, tavoitteita käytäntöön yhdessä globaalikasvatusta toteuttavien järjestöjen kanssa. Hankkeessa kehitettiin vuoden 2023 aikana uudenlaisia pedagogisia menetelmiä, jotka tukevat uudistavaa oppimista ja osallisuutta. Siinä tunnistettiin myös keinoja, joiden avulla oppimisen piiriin saadaan myös he, jotka eivät ole valmiiksi kiinnostuneita kestävyyskysymyksistä tai globaalikasvatuksen teemoista. Hankkeessa käynnistettiin kansanopistojen kestävän kehityksen tiekartan laadinta. Hanke jatkuu vuonna 2024.

Yhdistys toteutti Opetushallituksen rahoituksella Kansanopistot oppivelvollisten koulutuksen toteuttajina -henkilöstökoulutuksen, jonka viimeinen osio toteutettiin vuoden 2023 aikana. Koulutuksessa vahvistettiin kansanopistojen henkilöstön pedagogista osaamista Opistovuosi oppivelvollisille -koulutuksen toteuttajina sekä kehitettiin opistojen toimintamalleja ja toimintakulttuuria koulutuksen toteuttajina. Koulutus päättyi kesäkuussa 2023.

Yhdistys oli mukana vapaan sivistystyön toimijoiden yhteishankkeessa: Tule, tehdään osaamisperusteisuudesta totta! Siinä tuettiin kansanopistoja siirtymisessä osaamisperusteisuuteen sekä osaamisperusteisten koulutusten suunnittelussa ja toteutuksessa.

Yhdistys osallistui yhteistyökumppanina Tienviitat vihreään siirtymään kansanopistossa -hankkeeseen, jota koordinoi Suomen ympäristöopisto SYKLI. Yhdistys järjesti yhteistyössä SYKLIn kanssa työpajan Kansanopistokokouksen yhteydessä sekä hankkeen päätöswebinaarin. Yhdistys tiedotti hankkeen kehittämistyöstä kansanopistoille.

Yhdistys järjesti neuvottelupäivät kansanopistojen toisen asteen koulutuksesta sekä Opistovuosi- ja TUVA-koulutuksesta. Tilaisuuksissa tuettiin kyseisiä koulutuksia järjestäviä kansanopistoja koulutustehtävässään, käytiin läpi yhteistä tilannekuvaa ja yhteiskehitettiin koulutuksia. Yhdistys toteutti myös KOVA-koulutuksen työpajan, jossa kehitettiin kansanopistojen korkeakouluun valmentavaa koulutusta.

Yhdistys tuki kansanopistojen henkilöstön osaamista järjestämällä webinaareja seuraavista teemoista: kansanopistojen tulevaisuudet, tekoälyn käyttö opetuksen ja opetuksen suunnittelun apuvälineenä, Kopioston tekijänoikeudet sekä aikuisten perus- ja työelämätaidot. Lisäksi vuonna 2023 toteutettiin Opistovuosi-koulutuksen alueellinen jalkauttaminen -webinaari.

Yhdistys piti yllä sopimusta Maahanmuuttoviraston kanssa kansanopistojen osallistumisesta turvapaikanhakijoita koskevaan valmiussuunnitelmaan ja päivitti valmiussuunnitelmaa toukokuussa 2023 opistoille tehdyllä selvityksellä. Yhdistys järjesti kansanopistoille verkkokeskusteluja kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman uudistuksesta.

Yhdistys tarjosi opistotyöhön liittyvää neuvontapalvelua jäsenilleen ja jäsentensä kansanopistojen henkilökunnalle sekä ylläpiti Peda.net-oppimisympäristöä, jonne on koottu tukimateriaalia kansanopistojen henkilöstön osaamisen vahvistamiseksi.

5. VIESTINTÄ, KAMPANJAT JA KANSANOPISTOJEN TUNNETTUUS

KANSANOPISTOYHDISTYS VIESTI jäsenilleen ja jäsentensä kansanopistojen työntekijöille yhdistyksen järjestämistä koulutuksista, tapahtumista ja vaikuttamistoiminnasta. Yhdistys käytti ajankohtaisten ja nopeaa reagointia vaativien asioiden tiedottamisessa viestintäkanavina kansanopistojen henkilökunnalle tarkoitettuja extranet-ympäristöjä. Lisäksi yhdistys käytti opistojen henkilökunnalle kohdennetussa viestinnässä sähköpostia ja tuotti kuudesti vuodessa ilmestyvän uutiskirjeen jäsenpalvelunaan.

Yhdistys jatkoi Kansanopistot-brändin jalkauttamista opistoihin käyttämällä yhteiskampanjoissa Kansanopistot-brändi-ilmettä sekä kontaktoimalla kansanopistoja brändin käyttöön liittyen. Kansanopistopäivien yhteydessä Joutsenon Opistolla yhdistys järjesti Kuinka teemme kansanopistot tunnetuiksi -työpajan Kansanopistot-brändistä.

Yhdistys tuotti Kansanopistot-tietokannan kautta tiedot opistojen koulutustarjonnasta yhdistyksen verkkosivuilla olevalle hakukoneelle ja julkaisi Kansanopistojen opinnot – Folkhögskolornas utbildningar -esitteen, johon on koottu kansanopistojen koulutustarjonta lukuvuodelle 2024–2025. Opintojulkaisu lähetettiin kansanopistojen lisäksi Suomen kaikkien lukioiden ja peruskoulujen opinto-ohjaajille sekä opiskelijoita ohjaaville viranomaistahoille ja sitä jaettiin messuilla. Yhdistys esittelee kansanopistojen koulutuksia Opopäivillä Hämeenlinnassa, NUORI2023-tapahtumassa Jyväskylässä ja Studia-messuilla Helsingissä. Yhdistyksen kotisivuilla julkaistiin kansanopisto-opiskelijoiden tarinoita ja päivitettyä aineistoa opinto-ohjaajille ja muille kansanopistoista tietoa etsiville.

Opistovuosi-koulutusta yhdistys toi tunnetuksi opinto-ohjaajien keskuudessa kahdella ko. koulutusta esittelevällä tiedotteella sekä järjestämällä opinto-ohjaajille Opistovuosi-koulutuksesta webinaareja suomeksi ja ruotsiksi. Opistoille yhdistys järjesti webinaarin, jossa käsiteltiin Opistovuosi-koulutuksen tunnettuuden edistämistä omalla paikkakunnalla.

Yhdistys lähetti toimintavuoden aikana 11 mediatiedotetta, joista puolet liittyi kevään eduskuntavaaleihin ja hallitusohjelmavaikuttamiseen. Tiedotteiden aiheina

olivat muun muassa koulutustason nostaminen ja sujuvat siirtymät, aikuisten perus- ja digitaidot sekä kansanopistojen roolin vahvistaminen kotouttamisessa. Hallitusneuvotteluissa esitettiin vapaan sivistystyön rahoitusleikkauksiin yhdistys otti kantaa omalla tiedotteella sekä yhdessä 14 työntekijöitä, oppilaitoksia ja koulutuksen järjestäjiä edustavan järjestön kanssa. Yhdistys teetti hallitusohjelmaviesteistään videot, jotka julkaistiin yhdistyksen kotisivuilla, ja lähetti puolue-toimistoille, ryhmäkanslioille sekä kansanedustajille ja heidän avustajilleen materiaalit kärkitavoitteistaan eduskuntavaaleihin 2023. Lisäksi hallitusohjelmavaikuttamiseen liittyvä viestintä näkyi yhdistyksen sosiaalisen median kanavilla ja siihen aktivoitiin mukaan kansanopistoja valmiilla viestintämateriaaleilla.

Kansanopistoyhdistys oli toimintavuoden aikana esillä eri tiedotusvälineissä noin 23 kertaa, ja yhdistyksen toiminnanjohtaja ja puheenjohtaja antoivat haastatteluita radioon ja lehdistölle. Kansanopistot saivat vuonna 2023 paljon näkyvyyttä ja esiintyivät tiedotusvälineissä noin 669 kertaa. Yhdistys loi ja piti yllä mediasuhteita kutsumalla viestimien edustajia yhdistyksen tilaisuuksiin. Syyskuun 9. päivä yhdistys järjesti yhdessä Bildningsalliansen rf:n, Kansalaisopistojen liitto KoL ry:n, Opintokeskukset ry:n ja Urheiluopistot ry:n kanssa mediatilaisuuden Teams-alustalla hallituksen koulutusleikkausten vaikutuksista opiskelumahdollisuuksiin.

Kansanopistoyhdistys toteutti vuonna 2023 yhdessä Bildningsalliansenin ja KoLin kanssa Nuoret vapaassa sivistystyössä -somekampanjan sekä lukutaito- ja demokratiapäivän kampanjat yhdessä Bildningsalliansenin, KoLin ja Opintokeskukset ry:n kanssa. Keväällä yhdistys otti osaa Ylen Miljoona roskapussia -siivouskampanjaan sosiaalisen median päivityksin ja roskienkeruutempauksella. JOTPA:n Osaaminen näkyvin -viikkoon 2.–8.10.2023 yhdistys osallistui julkaisemalla viestintäkanavillaan tarinoita kansanopistojen henkilökunnan osaamisesta. Yhdistys osallistui opistoja kaikkiin edellä mainittuihin kampanjoihin.

Kansanopistoyhdistys viesti sosiaalisessa mediassa omilla Facebook-sivuilla sekä Instagram-, LinkedIn-, TikTok- ja X-tileillä. Lisäksi yhdistyksellä on YouTube-kanava.

6. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

KANSAINVÄLISELLÄ TOIMINNALLA hankitaan kokemuksia hyvistä käytänteistä kansanopistotyöstä Pohjoismaissa ja vahvistetaan kansanopistojen kansainvälistä vuorovaikutusta.

Yhdistyksen kansainvälinen toiminta on keskittynyt erityisesti pohjoismaiseen yhteistyöhön. Yhdistys on osallistunut Pohjoismaisen Kansanopistoneuvoston (NFR) työskentelyyn kokouksissa sekä pohjoismaisen kansanopistoliikkeen yhteisten tilaisuuksien ja seminaarien yhteissuunnitteluun ja toteutukseen. Vuonna 2023 yhdistys toimi NFR:n puheenjohtajana syksyyn

saakka, jolloin kaksivuotinen puheenjohtajuuskausi päättyi ja kiertävä vuoro siirtyi Tanskalle. Puheenjohtajan tehtävää hoiti yhdistyksen varapuheenjohtaja rehtori Henrik Grönroos Västra Nylands Folkhögskolasta. NFR:n toiminnan teemana oli vuonna 2023 erityisesti kansanopistojen merkitys demokratian edistämisessä. Yhdistys seurasi ja vaikutti toimintavuoden aikana eurooppalaisen aikuiskasvatusjärjestön (EAEA) työhön kommentoimalla ajankohtaisia esityksiä ja osallistumalla keskusteluun. Toiminnanjohtaja tapasi EAEA:n johtoa keväällä 2023.

NFR:n hallitus kokoontui Kööpenhaminassa syyskuussa 2023. Varapuheenjohtaja Henrik Grönroos kokeili, miltä tuntuu puhua Grundtvigin kirkon (Grundtvigs kyrka) puhujakorokkeella.

Yhteiskuva NFR:n hallituksesta otettiin N.F.S Grundtvigin patsaalla.

7. YHDISTYKSEN HALLINTO, HENKILÖSTÖ JA TALOUS

JÄSENET

Suomen Kansanopistoyhdistykseen kuului vuoden 2023 päättyessä 73 kansanopistojen ylläpitäjää.

Yhdistyksen kutsuttuina kunniajäseninä olivat kertomuskauden päättyessä seuraavat, kansanopistotyössä erityisen ansioituneet henkilöt:

Björkstrand, Gustav, docent
Lehtinen, Veli, yhteiskuntatieteiden maisteri
Fagerlund, Sten-Erik, rektor
Lipasti, Esa, opetusneuvos
Gustafsson, Jukka, kansanedustaja
Pietikäinen, Margareta, rektor
Isohookana-Asunmaa, Tytti, dosentti
Tiensuu, Kyllikki, professori
Kauppinen, Liisa, järjestöneuvos
Tuomisto, Jukka, professori
Launonen, Eva, rehtori
Vihriälä, Jukka, valtiopäiväneuvos

Yhdistyksen kunniapuheenjohtaja on opetusneuvos Ville Marjomäki. Hän on yhdistyksen historian toinen tämän arvonosoituksen saanut henkilö.

Yhdistyksen hallitus myönsi opistojen ylläpitäjien hakemuksesta kertomuskauden aikana 2 kunniamerkkiä ansiokkaasta toiminnasta kansanopistotyön hyväksi sekä 8 kultaista ansiomerkkiä, 17 hopeista ansiomerkkiä ja 20 pronssista ansiomerkkiä. Kultainen ansiomerkki voidaan myöntää vähintään 30 vuotta, hopeinen vähintään 20 vuotta ja pronssinen vähintään 10 vuotta ansiokasta kansanopistotyötä tehneille opistojen työntekijöille.

Yhdistyksen jäsenmaksun määräytymisperuste uudistettiin vuoden 2017 vuosikokouksessa ja uusi jäsenmaksuperuste otettiin käyttöön vuonna 2018. Vuosikokous vahvisti saman perusteen myös vuodelle 2023. Se on ollut seuraava:

Jäsenmaksu katetaan perusmaksulla sekä vapaan sivistystyön valtionosuussuoritteiden mukaisella osuudella. Perusmaksu lasketaan niistä koululakien eri koulutuk-

sista, joihin jäsen saa valtionosuutta kyseiselle vuodelle Opetushallituksen rahoitusraportin mukaan. Perusmaksussa huomioitavia osia ovat siis vapaa sivistystyö (kaikki jäsenet), ammatillinen koulutus, perusopetus, lukiokoulutus. Kutakin koulutusmuotoa kohden vahvistettiin perusmaksuksi 700 euron suuruinen osa. Loppuosa jäsenmaksuista katetaan vapaan sivistystyön valtionosuussuoritteiden mukaisella osuudella.

Vuosikokous vahvisti talousarvion käsittelyn yhteydessä jäseniltä kerättävien jäsenmaksujen yhteissummaksi 295 000 euroa.

Kansanopistoyhdistyksen kevätkokous järjestettiin 4.4.2023. Kokoukseen osallistui 28 yhteisöjäsenen valtuuttamaa edustajaa. Kansanopistoyhdistyksen syyskokous järjestettiin 11.10.2023, ja siihen osallistui 33 yhteisöjäsenen valtuuttamaa edustajaa.

Suomen Kansanopistoyhdistyksen nykyisten sääntöjen mukaisesti yhdistyksen jäsenyhteisöä voi yhdistyksen kokouksessa edustaa jäsenyhteisön valtuuttama henkilö (2§). Jäsenyhteisön valtuuttamalla edustajalla on yksi ääni (7§).

Yhdistyksen hallituksessa oli vuonna 2023 12 varsinaista jäsentä ja puheenjohtaja. Yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja oli rehtori Helena Ahonen ja varapuheenjohtajina toimivat rektor Henrik Grönroos ja rehtori Jaana Laitila. Hallitus kokoontui vuoden 2023 aikana kuusi (6) kertaa ja sen työvaliokunta kaksi (2) kertaa. Lisäksi vuoden aikana annettiin lausuntoja, jotka käsiteltiin osin sähköpostikokouksissa. Sähköpostikokouksia pidettiin kaksi (2). Hallituksen ja sen työvaliokunnan esittelijänä toimi toiminnanjohtaja Tytti Panssar. Yhdistyksen ruotsinkielisestä toiminnasta vastasi hallituksen asettama ohjausryhmä (Basgruppen). Ohjausryhmän puheenjohtaja oli varapuheenjohtaja, rehtori Henrik Grönroos.

Vuoden 2023 aikana toimi kuusi (6) hallituksen asettamaa muuta työryhmää. Lisäksi vuosikokous asetti vaalivaliokunnan valmistelemaan vuoden 2023 syyskokouksessa tehtäviä henkilövalintoja.

Hallitus toteutti toimintansa itsearvioinnin vuoden 2023 lopussa. Se päätti ottaa itsearviointimenettelyn pysyväksi käytännöksi. Itsearvioinnin perusteella hallitus täsmensi toimintaperiaatteitaan. Itsearvioinnissa arvioitiin erityisesti hallituksen kokouksissa käsiteltyjen asioiden merkitystä strategisten tavoitteiden näkökulmasta, sitoutumista tehtyihin päätöksiin, hallituksen yhteistyötä puheenjohtajan ja toiminnanjohtajan kanssa ja hallituksen kollektiivista osaamista. Hallitus arvioi eri osa-alueiden toimivuutta neliportaisella asteikolla (Heikko 1, Tyydyttävä 2, Hyvä 3 ja Erinomainen 4). Vastaukset vaihtelivat 3–4 välillä. Työskentelyn kehittämiseksi eniten huomiota tulisi itsearvioinnin perusteella kohdentaa riskienhallintaan, päätöksenteon johdonmukaisuuteen ja hallituksen kollektiivisen osaamisen vahvistamiseen. Hallituksen jäsenten osallistuminen hallituksen kokouksiin on ollut erittäin hyvällä tasolla. Osallistumiset on merkitty sulkeisiin alle (osallistunut/kokouksia kaikkiaan).

HALLITUS 2023

Puheenjohtaja:

Helena Ahonen, rehtori, STEP-koulutus (5/6)

Varapuheenjohtajat:

Henrik Grönroos, rehtori, Västra Nylands folkhögskola (5/6)

Jaana Laitila, rehtori, Alkio-opisto (6/6)

Jäsenet:

Sirkka Hokkanen, vararehtori,

Karstulan Evankelinen Opisto (6/6)

Ulla Huhtilainen, rehtori, Joutsenon Opisto (6/6)

Juha Kaivola, pedagoginen rehtori, Linnasmäen opisto (5/6)

Tatja Karvonen, rehtori, Peräpohjolan Opisto (4/6)

Ari-Pekka Lundén, rehtori, Kiljavan opisto (4/6)

Teijo Mathlin, rehtori, Helsingin Evankelinen Opisto (6/6)

Kyösti Nyyssölä, rehtori, Etelä-Pohjanmaan Opisto (6/6)

Jukka Palola, rehtori, Jämsän Kristillinen Kansanopisto (6/6)

Sara Riska, Norrvalla folkhögskola (5/6)

Jukka Tammisuo, rehtori, Suomen Nuorisopisto (5/6)

Esittelijä: toiminnanjohtaja Tytti Pantsar (6/6)

Sihteeri: koordinaattori Anni Henricson (6/6)

TYÖVALIOKUNTA 2023

Puheenjohtaja:

Helena Ahonen STEP-koulutus

Jäsenet:

Henrik Grönroos, Västra Nylands folkhögskola

Jaana Laitila, Alkio-opisto

Ari-Pekka Lundén, Kiljavan opisto

Juha Kaivola, pedagoginen rehtori, Linnasmäen opisto

Esittelijä ja sihteeri: Toiminnanjohtaja Tytti Pantsar

VAALIVALIOKUNTA 2023

rehtori Petri Pullinen, Lahden kansanopisto,

puheenjohtaja

rehtori Tom Hansen, Kronoby folkhögskola

rehtori Marja Kallioniemi, Kankaanpään opisto

rehtori Helena Ahonen, Kainuun opisto

rehtori Niko Rantanen, Kalajoen kristillinen opisto

rehtori Eevi Kurtti, Pohjois-Savon kansanopisto

HENKILÖSTÖ

Toimintakaudella yhdistyksessä työskenteli toiminnanjohtaja, suunnittelija, koordinaattori ja järjestösihteeri.

Yhdistyksen palveluksessa ovat vuonna 2023

työskennelleet:

toiminnanjohtaja Tytti Pantsar

koordinaattori Anni Henricson

suunnittelija Erja Veivo

järjestösihteeri Noora Pesonen (11.4.2023 saakka)

järjestösihteeri Piia Haukilampi (5.6.2023 alkaen)

Lisäksi hankkeissa sekä muutoin yhdistyksen asiantuntijatukena on työskennellyt oman työnantajansa lukuun useita kansanopistokentän ja muita asiantuntijoita.

TALOUS

Yhdistyksen kirjanpitoa on hoitanut Greenstep Oy. Toiminnasta aiheutuneet kulut on katettu varainhankinnan tuotoilla (325 000,02 euroa), projekti- ja hanketoiminnan tuotoilla (59 473,12 euroa), varsinaisen toiminnan tuotoilla (64 918,03 euroa), rahoitustoiminnan tuotoilla (22 537,92 euroa) ja yleis-avustuksella (107 000 euroa).

Tilikauden tulos on 27 979,78 euroa ylijäämäinen. Yhdistyksen vuoden 2023 talouden toteuma vastaa hyvin laadittua talousarviota. Vertailu talousarvioon on tämän toimintakertomuksen liitteellä 3. Talousarviossa ei ennakoitu mahdollisia uusia hankkeita, vaan se laadittiin tiedossa olevien hankkeiden mukaan. Vuoden 2023 tuloksessa näkyy suunniteltua suuremmat hanketuotot ja niitä vastaavat kulut.

Yhdistyksen omistuksessa olevaan Talo-osakeyhtiö Arkadiaan kuuluvaan huoneistoon kohdentui linjastosaneeraus kesäkuusta 2021 alkaen ja jatkuen syksyyn 2023. Yhdistyksen taloutta rasittaa huoneiston linjastosaneerauksen lainaosuus. Linjastosaneerauksen kustannukset nousivat ennakoidusta, ja Talo-osakeyhtiö Arkadia joutui ottamaan lisää lainaa, mikä kasvatti yhdistyksen lainaosuutta, jota maksetaan pääomavastikkeena. Huoneistoon tehtiin linjastosaneerauksen yhteydessä parannustöitä. Huoneisto oli vuoden 2023 aikana vuokrattuna. Vuokratuotot ovat hieman talousarviossa ennakoitua suuremmat.

Vuoden 2023 tilit ja toiminnan tarkastivat KHT Asko Vuorenalusta ja hallintojohtaja Tapio Tähtinen.

Projektiavustuksia on saatu Opetushallitukselta, opetus- ja kulttuuriministeriöltä ja ulkoministeriöltä seuraaviin hankkeisiin:

Kansanopistoyhdistyksen koordinoimat hankkeet (rahoittaja, hankeaika):

- Kansanopistot oppivelvollisten koulutusten toteuttajina (OPH, 3.11.2021–30.6.2023)
- Glopisto - globaalitulevaisuuden polkuja kansanopistoista (UM, 23.3.2023–31.12.2024)
- Kansanopistojen sosiaalisesti kestävä ammatillinen koulutus (OPH, 19.12.2022–30.4.2025)
- Aikuisille osaamista – kansanopistojen perus- ja digitaitokoulutusten kehittäminen (OKM, 1.1.2023–31.12.2024)
- Kansanopistojohtajien koulutusohjelma (OPH, 15.5.2023–30.6.2025)
- Tekoäly kansanopisto-opettajan tukiälyksi (OPH, 13.12.2023–31.12.2025)

Hankkeet, jossa Kansanopistoyhdistys on ollut yhteistyökumppanina:

- Tule, tehdään osaamisperusteisuudesta totta! (4.5.2022–31.12.2023)
- Tienviitat vihreään siirtymään kansanopistossa (1.1.2022–31.12.2023)

TOIMINTAVUOSI 2023

PÄHKINÄNKUORESSA

JÄSENMAÄRÄ **73**
kampukset 81

KUNNIAJÄSENIÄ 14

KUNNIA- JA ANSIOMERKIT

Myönnetty yhteensä **47**

- Kunniamerkit 2
- Kulaiset ansiomerkit 8
- Hopeiset ansiomerkit 17
- Pronssiset ansiomerkit 20

TILAISUUKSIEN MÄÄRÄ **40**
joista 14 läsnä ja 26 etänä

Osallistujamäärä yhteensä **1614**

Yhdistyksen työryhmiin osallistuneiden henkilöiden määrä **50**

LAUSUNNOT JA KANNANOTOT **19**

PROJEKTIT

2021-2023

Kansanopistot oppivelvollisten koulutusten toteuttajina

2022-2023

Tienviitat vihreään siirtymään kansanopistossa

2022-2023

Tule, tehdään osaamis-
perusteisuudesta totta!

2023-2024

Aikuisille osaamista – kansanopistojen perus- ja digitaitokoulutusten kehittäminen

2023-2024

Globisto – globaalitulevaisuuden polkuja kansanopistoista

2023-2025

Kansanopistojen sosiaalisesti kestävä ammatillinen koulutus

2023-2025

Kansanopistojohtajien koulutusohjelma

VIESTINTÄ

- ▶ Messut: Opopäivät, NUORI2023, Studia 2023.
- ▶ Kampanjat: 4.
- ▶ Blogitekstit 7, uutiset 7, opiskelijatarinat 9, tiedotteet 15
- ▶ Basecamp-viestit 105
- ▶ Uutiskirje: 6 kertaa vuodessa. Tilaaajia 500.
- ▶ Kansanopistot esiintyivät tiedotusvälineissä noin 669 kertaa. SKY noin 23 kertaa.
- ▶ Painettu esite (2500 kpl.) kansanopistojen koulutustarjonnasta 2024-2025.
- ▶ Sosiaalisen median kanavat

KANSANOPISTOJEN TULEVAISUUSKUVAT 2035

Kansanopistojen tulevaisuuskuvat julkaistiin Kansanopistokokouksessa 11.-12.10.2023.

EKOSOSIAALINEN SIVISTYS

Kansanopistot ovat ekologisen ja sosiaalisen sivistyksen edelläkävijöitä

OPPIVA YHTEISÖ

YHTEISTYÖN ORGANISMI

Yhteistä visiota kohti etenevä kansanopisto-organismi

ROHKEASTI DIGITAALINEN

Uusin teknologia otetaan rohkeasti käyttöön opetuksen apuvälineenä

SIVISTYSTYÖN YTIMESSÄ

Ketterät kansanopistot toimivat osana koulutusjärjestelmää

Hallinnon kokousten määrä

16

Kyselyiden ja selvitysten määrä vuonna 2023

16

Yhteistyökumppanit

35

Työryhmät ja verkostot, joissa yhdistys edustettuna

9

Yhdistyksen lausunnot ja kannanotot vuonna 2023

9.1.2023

Kansanopistoyhdistyksen eduskuntavaalitavoitteet: Sivistyksellä kestävää hyvinvointia. / Finlands folkhögskolföreningens budskap inför riksdagsvalet: Bildning ger hållbart välmående.

15.2.2023

Yhdistyksen vaalitavoitteet esitettyinä videoilla kansanedustajille ja heidän avustajilleen.

9.3.2023

Lausunto opetus- ja kulttuuri-ministeriölle valtioneuvoston asetuksesta perusopetuksen jälkeisen koulutuksen valtakunnallisesta hakumenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

20.3.2023

Lausunto Opetushallitukselle tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden luonnoksesta.

20.3.2023

Kannanotto valtiovarainministeriön Julkisen talouden meno- ja rakennekartoituksesta (2023:13) ja siinä esitetyistä erilaisista vaihtoehtoista julkisen talouden säästökohteiksi.

30.3.2023

Kansanopistoyhdistyksen näkemys opetus- ja kulttuuriministeriön virkanäkemukseen tulevan hallituskauden valinnoista.

2.5.2023

Näkemys ja tietoperusta valtiovarainministeriölle kansanopistojen vapaan sivistystyön koulutuksista.

4.5.2023

Yhdistyksen näkemykset hallitusohjelmaneuvoittelijoille.

15.5.2023

Kansanopistoja koskevat teesit hallitusohjelmaneuvoittelijoille.

8.9.2023

Lausunto opetus- ja kulttuuri-ministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vapaasta sivistystyöstä annetun lain, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain 2 ja 9 d §:n ja puoluelain 8 ja 8 a §:n muuttamisesta.

28.9.2023

Lausunto Opetushallitukselle vapaan sivistystyön Kansallisten perustaitojen osaamismerkkien osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien luonnoksesta.

19.10.2023

Lausunto eduskunnan valtiovainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle hallituksen esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2024.

19.10.2023

Lausunto sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2024 sekä valtioneuvoston selonteosta julkisen talouden suunnitelmaksi 2024–2027.

23.10.2023

Lausunto hallituksen esityksestä kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi.

24.10.2023

Lausunto sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi vapaasta sivistystyöstä annetun lain, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain 2 ja 9 d §:n ja puoluelain 8 ja 8 a §:n muuttamisesta.

27.11.2023

Kannanotto sivistysvaliokunnalle kansanopistojen roolista avoimen korkeakouluopetuksen järjestäjänä.

27.11.2023

Näkemys maa- ja metsätalousministeriölle vapaan sivistystyön rahoitusleikkauksien maa-seutuvaikutuksista.

1.12.2023

Kannanotto Bildningsalliansen rf:n ja Opintokeskukset ry:n kanssa: Vapaan sivistystyön oppilaitosten tehtäviä kotoutumisessa tulee vahvistaa – kotoutumiskoulutuksen tulee olla osa suomalaista koulutusjärjestelmää.

18.12.2023

Kannanotto talousarviovalmisteluun 2025 ja julkisen talouden suunnitelmaan vuosille 2025–2028.

Kansanopistoyhdistyksen tilaisuudet vuonna 2023

20.1.2023

Verkkokeskustelu kotoutumiskoulutuksen
opetussuunnitelman uudistuksesta
28 osallistujaa

23.1.2023

Kansanopistot oppivelvollisten koulutusten
toteuttajina, osio 3, koulutuspäivä 5
30 osallistujaa

1.2.2023

Osaamisperusteisuuden strategiset linjaukset
-koulutuspäivä
6 osallistujaa

7.2.2023

Kansanopistot oppivelvollisten koulutusten
toteuttajina, osio 3, koulutuspäivä 6
32 osallistujaa

8.2.2023

Kansanopistojen tulevaisuudet -webinaari
60 osallistujaa

9.2.2023

Webinaari opinto-ohjaajille: Opistovuosi
oppivelvollisille -koulutus kansanopistoissa
46 osallistujaa

15.2.2023

Sivistyksellä uuteen nousuun – kansanopistot
vahvistavat kansalaisten osaamista ja hyvinvointia
-webinaari
28 osallistujaa

16.2.2023

Kansanopistojen osaamisperusteisuuden
koulutus- ja vertaiskeskustelupäivä
18 osallistujaa

17.2.2023

Kansanopistojen sosiaalisesti kestävä
ammattillinen koulutus -hankkeen lähikoulu
21 osallistujaa

13.3.2023

Webinaari kansanopistoille kiusaamisen,
häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäisemisestä
oppilaitoksessa
41 osallistujaa

15.3.2023

Kansanopistot oppivelvollisten koulutusten
toteuttajina, osio 3, koulutuspäivä 7
26 osallistujaa

27.3.2023

Aikuisten perustaitojen sidosryhmätilaisuus
30 osallistujaa

30.3.2023

Kun huoli herää – nuoren tuen tarpeen
tunnistaminen ja nuorten tukeminen
20 osallistujaa

4.–5.4.2023

Kansanopistojen rehtoripäivät, Lahti
61 osallistujaa

20.4.2023

Kansanopistojen KOVA-koulutuksen konseptointi
-työpaja
21 osallistujaa

24.4.2023

Kansanopistot-tietokantapäivittäjille suunnattu
webinaari
40 osallistujaa

26.4.2023

Verkkokeskustelu kotoutumiskoulutuksen
opetussuunnitelman uudistuksesta
21 osallistujaa

4.5.2023

Kansanopistojen perustaitokoulutusten webinaari
28 osallistujaa

23.5.2023

Chat GPT kansanopiston opetuksen tukena
-webinaari
90 osallistujaa

21.6.2023

SKYn aamukahvit hallitusohjelman äärellä
(Teamsissa)
30 osallistujaa

8.–9.8.2023

Kansanopistopäivät, Joutseno
120 osallistujaa

8.9.2023

Mediatilaisuus: Koulutuksesta ei pitänyt leikata
21 osallistujaa

12.–13.9.2023

TUVA- ja Opistovuosi-koulutuksen neuvottelupäivät,
Pieksämäki
32 osallistujaa

18.9.2023

Ammatillista koulutusta järjestävien kansanopisto-
jen työpaja, Helsinki
8 osallistujaa

27.9.2023

Sokka-hankkeen Pedafoorumi
20 osallistujaa

11.–12.10.2023

Kansaopistokokous, Jyväskylä
59 osallistujaa

12.10.2023

Kansanopistojohdon koulutusohjelma:
Vertaisvalmentajien koulutusosio, Jyväskylä
9 osallistujaa

24.10.2023

Aikuisille osaamista -hankkeen työelämätilaisuus
25 osallistujaa

30.10.2023

Sokka-hankkeen luento psykologisesta turvallisuu-
desta ja työpaja yhteistyössä CoHumansin kanssa
55 osallistujaa

1.11.2023

Webinarium för studiehandledare:
Folkhögskoleåret för läropliktiga i folkhögskolan
8 osallistujaa

2.11.2023

Sokka-hankkeen toteuttaman kyselyn tulosten
läpikäynti
22 osallistujaa

3.11.2023

Kansanopistojohdajien koulutusohjelma:
Yhteisöllinen toimintakulttuuri ja osallistava
johtajuus koulutusosio, Tampere
39 osallistujaa

3.11.2023

Opistovuosi oppivelvollisille -koulutus
kansanopistossa -webinaari opinto-ohjaajille
41 osallistujaa

8.11.2023

Kopiosto-webinaari
137 osallistujaa

14.11.2023

Kansanopistojohdajien koulutusohjelma:
Vertaisvalmentajien etäkoulutus
60 osallistujaa

16.11.2023

Tienviitat vihreään siirtymään kansanopistossa
-hankkeen päätöswebinaari
21 osallistujaa

29.11.2023

Kansanopistojohdajien koulutusohjelma:
Ydinosaamisen vahvistamisen koulutusosio, Helsinki
50 osallistujaa

30.11.2023

Hallinto- ja talouspäivä, Tapahtumatalo Bank
110 osallistujaa

7.12.2023

Opistovuosi-koulutuksen alueellinen jalkauttaminen
-webinaari
40 osallistujaa

12.12.2023

Kansanopistojohdajien koulutusohjelma: Yhteisölli-
nen toimintakulttuuri ja osallistava johtajuus
60 osallistujaa

Talousarviot ja toteumat tuloslaskelmamuodossa

Tuloslaskelma	Toteuma 2023	Talousarvio 2023	Toteuma 2022	Talousarvio 2022
Varsinainen toiminta	-414 648 €	-413 000 €	-408 316 €	-405 000 €
Tuotot	124 391 €	97 000 €	113 477 €	107 500 €
Kulut yht.	-539 040 €	-510 000 €	-521 793 €	-512 500 €
<i>Henkilöstökulut</i>	-273 510 €	-309 000 €	-273 768 €	-297 500 €
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-9 841 €	-2 000 €	-8 145 €	-2 000 €
<i>Muut kulut</i>	-255 688 €	-199 000 €	-239 880 €	-213 000 €
Varainhankinta	313 113 €	303 000 €	291 779 €	300 000 €
<i>Tuotot</i>	325 000 €	315 000 €	297 500 €	310 000 €
<i>Kulut</i>	-11 887 €	-12 000 €	-5 721 €	-10 000 €
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	22 515 €	0 €	-1 289 €	0 €
<i>Tuotot</i>	22 538 €		71 €	
<i>Kulut</i>	-23 €		-1 360 €	
Yleisavustukset	107 000 €	110 000 €	110 000 €	105 000 €
Tilikauden tulos	27 980 €	0 €	-7 826 €	0 €

Suomen Kansanopistoyhdistys - Finlands Folkhögskolförening ry

Tilinpäätös ajalta
1.1. - 31.12.2023

Suomen Kansanopistoyhdistys - Finlands Folkhögskolförening ry

Annankatu 12 A 18

00120 Helsinki

Kotipaikka Helsinki

Y-tunnus 0202143-8

Sisällys

	Sivu
Tase	3
Tuloslaskelma	5
Liitetiedot	6
Tilinpäätöksen allekirjoitus	7
Tilinpäätösmerkintä	7
Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista	8

Tämä tilinpäätös on säilytettävä 31.12.2033 asti.

Tilinpäätöksen on toteuttanut

Greenstep Oy

Keilaranta 5, 02150 Espoo

TASE	31.12.2023	31.12.2022
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	26 555,35	34 713,67
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	26 555,35	34 713,67
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	5 047,83	6 730,47
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	5 047,83	6 730,47
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	75 501,04	67 160,80
Sijoitukset yhteensä	75 501,04	67 160,80
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	107 104,22	108 604,94
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Tavarat	3 825,00	4 635,00
Vaihto-omaisuus yhteensä	3 825,00	4 635,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	6 391,61	2 325,38
Siirtosaamiset	13 019,94	14 260,87
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	19 411,55	16 586,25
Rahat ja pankkisaamiset	863 904,91	467 691,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	887 141,46	488 913,00
V A S T A A V A A Y H T E E N S Ä	994 245,68	597 517,94

TASE	31.12.2023	31.12.2022
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
Muut rahastot		
Rahasto 1	27 432,85	27 432,85
Muut rahastot yhteensä	27 432,85	27 432,85
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	462 042,14	469 868,19
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	27 979,78	-7 826,05
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	517 454,77	489 474,99
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	408 327,16	25 583,44
Ostovelat	9 389,48	28 697,02
Muut velat	17 146,97	15 571,59
Siirtovelat	41 927,30	38 190,90
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	476 790,91	108 042,95
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	476 790,91	108 042,95
V A S T A T T A V A A Y H T E E N S Ä	994 245,68	597 517,94

TULOSLASKELMA	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Varsinainen toiminta		
Tuotot	124 391,15	113 476,75
Kulut		
Henkilöstökulut	-273 510,34	-273 768,45
Poistot ja arvonalentumiset	-9 840,96	-8 145,06
Muut kulut	-255 688,23	-239 879,57
Tuotto-/kulujäämä	-414 648,38	-408 316,33
Varainhankinta		
Tuotot	325 000,02	297 500,02
Kulut	-11 887,20	-5 721,20
Tuotto-/kulujäämä	313 112,82	291 778,82
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	22 537,92	71,31
Kulut	-22,58	-1 359,85
Tuotto-/kulujäämä	22 515,34	-1 288,54
Yleisavustukset	107 000,00	110 000,00
TILIKAUDEN TULOS	27 979,78	-7 826,05
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	27 979,78	-7 826,05

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2023

Tilinpäätös on laadittu valtioneuvoston asetuksen pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksestä esittävistä tiedoista säädettyjen 2 ja 3 lukujen pienyrittäjänsäännöstöä noudattaen.

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

Käyttöomaisuus on kirjattu hankintamenon mukaisesti. Saamiset ja velat on arvostettu nimellisarvoon. Toiminnanaloille on kohdennettu toiminnanalan erilliskulut.

Kaluston poistot on laskettu EVL:n enimmäispoiston mukaisesti 25 % hankintamenosta. Muiden aineettomien hyödykkeiden poistotapa on 5 vuoden tasapoisto.

OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET

	2023	2022
SKY-rahasto 1.1.	27 432,85	27 432,85
SKY-rahasto 31.12.	27 432,85	27 432,85
Toimintapääoma 1.1.	462 042,14	469 868,19
Tilikauden tulos	27 979,78	-7 826,05
Toimintapääoma 31.12.	490 021,92	462 042,14

HENKILÖSTÖKULUT

Toimihenkilöitä yhdistyksessä oli vuonna 2023 keskimäärin 4 ja vuonna 2022 heitä oli 4.

	2023	2022
Palkat ja palkkiot	231 750,30	231 482,28
Eläkekulut	37 508,65	37 010,70
Muut henkilösivukulut	4 251,39	5 275,47
	273 510,34	273 768,45

Hallituksen jäsenille on toimintavuoden aikana maksettu yhteensä 12 500 euroa.

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Paikka: Helsinki

Aika: 11.03.2024

Helena Ahonen
Puheenjohtaja

Henrik Grönroos
Hallituksen jäsen

Sirkka Hokkanen
Hallituksen jäsen

Ulla Huhtilainen
Hallituksen jäsen

Juha Kaivola
Hallituksen jäsen

Tatja Karvonen
Hallituksen jäsen

Jaana Laitila
Hallituksen jäsen

Teijo Mathlin
Hallituksen jäsen

Kyösti Nyyssölä
Hallituksen jäsen

Sara Riska
Hallituksen jäsen

Jukka Tammisuo
Hallituksen jäsen

Harri Jokinen
Hallituksen jäsen

Valtteri Laitila
Hallituksen jäsen

Tytti Panssar
Toiminnanjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Olemme tänään antaneet tiintarkastuksesta kertomuksen.

Paikka: Helsinki

Aika:

Asko Vuorenalusta
KHT

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

Kirjanpidot ja tositelajit sekä niiden säilyttämistapa

Tilinpäätös

Tilinpäätös ja tase-erittely

Tililuettelo ja saldoluettelot

Tilikohtainen tuloslaskelma

Tilikohtainen tase

Tililuettelo

Kirjanpidot

Pääkirjat

Palkkakirjanpito

Tositteet

Automaattiset tilinpäätöskirjaukset	1 - 2
Jaksotukset	13 - 63
Kuitit receiptcam	1 - 176
Muut	1 - 108
Myyntilasku	1 - 374
Myyntisuoritus	1 - 355
Ostolasku	1894 - 2294
Ostosuoritus	1 - 334
Palkat	1 - 97
Pankki	1 - 132

This documents contains 8 pages before this page

Dokumentet inneholder 8 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 8 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 8 sider før denne side

Detta dokument innehåller 8 sidor före denna sida

SARA CHRISTINA RISKÅ

d3581b65-b1f2-450c-96c3-4c5b95b13f02 - 2024-03-11 09:56:14 UTC +02:00

BankID / MobileID - 7dd5e0a2-b37e-4602-a7a1-2a615bb871ca - FI

HARRI JOKINEN

b7f260b7-c8f5-4717-a5c2-f0162a1f7da0 - 2024-03-11 09:56:18 UTC +02:00

BankID / MobileID - d0f10f28-e43a-4110-88fa-c2aa3595daa2 - FI

JUKKA TAMMISUO

2971623d-4734-4d6b-83ca-b1bbe82f857d - 2024-03-11 10:15:31 UTC +02:00

BankID / MobileID - 932ed7eb-cf3a-4cf3-9b85-490c8d9fd952 - FI

SIRKKA MARIA HOKKANEN

6a4f83b0-526d-449a-b679-5f889afe29c6 - 2024-03-11 10:18:51 UTC +02:00

BankID / MobileID - 5dc079e8-68c1-4f3f-b155-01befc77a95f - FI

TEIJO MATHLIN

19d4043a-89b5-4790-9c74-32a0383df3ff - 2024-03-11 10:18:50 UTC +02:00

BankID / MobileID - efd99cf2-1331-4745-bedd-7bf02294b974 - FI

JUHA KRISTIAN KAIVOLA

4177765d-c8d4-42a3-99f6-e3ff9cd24101 - 2024-03-11 10:20:09 UTC +02:00

BankID / MobileID - d5615e6b-b94d-42b2-b470-082184e13f3f - FI

Jaana Hannele Laitila

59f223f2-6595-4c61-b7ca-8c7c453a226a - 2024-03-11 10:20:53 UTC +02:00

BankID / MobileID - 9af905bc-4754-43ab-87bb-8fb51f264138 - FI

authority to sign	asemavaltuus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmitteckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

This documents contains 9 pages before this page

Dokumentet inneholder 9 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 9 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 9 sider før denne side

Detta dokument innehåller 9 sidor före denna sida

KYÖSTI NYYSSÖLÄ

8029739c-269e-420d-9338-2716c39a7e3a - 2024-03-11 10:21:18 UTC +02:00
BankID / MobileID - 1d0fd0c5-f52e-4d27-9fcb-8be21cd2bddd - FI

VALTTERI LAURI LAITILA

ace16b8c-4da9-4b30-b361-be7e7aba0ed8 - 2024-03-11 10:27:51 UTC +02:00
BankID / MobileID - 77e3d75d-ae78-4fee-bc4f-f39b7673dab0 - FI

HELENA MARJATTA AHONEN

71e363b9-92ea-4296-9846-ba4964b30d35 - 2024-03-11 12:28:38 UTC +02:00
BankID / MobileID - 9ffcc61a-4bdf-4e75-8534-ffcd41c4383f - FI

ULLA HELENA HUHTILAINEN

adb56f21-968f-478b-a046-15d621c2ddee - 2024-03-11 12:59:18 UTC +02:00
BankID / MobileID - feef36d0-205e-4e59-b2a2-99cd0d7ad85c - FI

Tytti Kaarina Pantsar

ecdd7576-02df-4a95-94de-6f049e028c32 - 2024-03-11 13:44:37 UTC +02:00
BankID / MobileID - 7bd07fa6-f266-41b8-9ad1-69c45b391b70 - FI

Jan Henrik Valentin Grönroos

5b1bfa74-1f1a-4b85-8fec-73955f4f972c - 2024-03-11 16:04:23 UTC +02:00
BankID / MobileID - c5484eb3-1528-4015-975d-4a2e919c8d46 - FI

TATJA MARUSHKA KARVONEN

21838701-c268-4299-8094-ae42c98aed78 - 2024-03-12 07:38:43 UTC +02:00
BankID / MobileID - f767b501-e4db-4f8e-a626-4e87b0f5c8f8 - FI

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

This documents contains 10 pages before this page

Dokumentet inneholder 10 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 10 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 10 sider før denne side

Detta dokument innehåller 10 sidor före denna sida

ASKO EINARI VUORENALUSTA

e6bfd96b-d959-456a-9165-0573b0725618 - 2024-03-18 07:51:22 UTC +02:00
BankID / MobileID - a636263e-9aac-4784-8aca-b20b8fcfa3b9 - FI

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Suomen Kansanopistoyhdistys-Finlands Folkhögskolförening ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut Suomen Kansanopistoyhdistys-Finlands Folkhögskolförening ry:n (Y-tunnus 0202143-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.2023–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olen riippumaton yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni. Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toiminnanjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toiminnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toiminnanjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka he katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toiminnanjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että

virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseni suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teen johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toiminnanjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessani lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoni. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioin tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

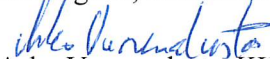
Hallitus ja toiminnanjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntoni ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenani on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessäni arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimani tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenani on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonani esitän, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teen suorittamani työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, minun on raportoitava tästä seikasta. Minulla ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä, maaliskuun 18. päivänä 2024

Asko Vuorenalusta, KHT
Mäkitorpantie 17 E 40
00640 Helsinki

TOIMINNANTARKASTUSKERTOMUS

Suomen Kansanopistoyhdistys - Finlands Folkhögskolförening ry:n jäsenille

Olen tarkastanut Suomen Kansanopistoyhdistys - Finlands Folkhögskolförening ry:n (Y-tunnus 0202143-8) tilinpäätöksen, kirjanpidon ja hallinnon tilikaudelta 1.1.2023-31.12.2023 toiminnantarkastajana. Tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot.

Hallituksen ja toiminnanjohtajan vastuu

Hallitus ja toiminnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että se antaa oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista kokevien säännösten mukaisesti. Hallituksen ja toiminnanjohtajan on huolehdittava kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Toiminnantarkastajan velvollisuudet

Toiminnantarkastajan tehtävä on arvioida yhdistyksen hallinnon järjestämistä, kirjanpidon ja tilinpäätöksen yleistä asianmukaisuutta, johdon saamien etuuksien ja lähipiiritoimien asianmukaisuutta sekä jäsenten yhdenvertaisen kohtelun toteutumista. Toiminnantarkastuksessa tarkastetaan yhdistyksen talous ja hallinto yhdistyksen toiminnan edellyttämässä laajuudessa.

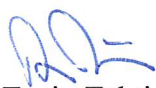
Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa toiminnantarkastusaineistoa.

Toiminnantarkastuslausunto

Tarkastuksen perusteella totean, että tilinpäätös perustuu kirjanpitoon ja sisältää olennaisilta osin yhdistyksen tulot, menot, varat, oman pääoman, velat ja yhdistyksen antamat vakuudet. Tarkastuksessa ei ole havaittu, että hallituksen jäsen tai toimihenkilö olisi syyllistynyt tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhdistystä kohtaan, eikä ole havaittu, että johtoon kuuluva tai toimihenkilö olisi rikkonut yhdistyslakia tai yhdistyksen sääntöjä.

Tilinpäätös voidaan vahvistaa ja vastuuvapaus voidaan myöntää hallituksen jäsenille, toiminnanjohtajalle ja muille tilivelvollisille tarkastamaltani tilikaudelta.

Helsingissä, maaliskuun 18. päivänä 2024

Tapio Tähtinen
toiminnantarkastaja